

Erdély és Bánság kis- és középközségeinek hetilapja. — Az Ipartestületek Szövetsége, az aradi Iparos Ötthon, az Ipari Szindikátusok, a Romániai Építőmesterek Szövetsége és a Timisoarai Vendéglősök és Kávésok Ipartestülete hivatalos lapja. Egyesülve a Timisoarai „Az Iparos”-sal és a „Fodrász Újság”-gal.

MESERIAȘUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADOK LAPJA

„Tiszteld a tisztos ipart!”

Aki tudni akarja, hogy kell megszervezni és hogyan kell adminisztrálni egy ideális iparosintézményt, olvassa el e lap ötödik oldalán az Aradi Iparosok Temetkezési Egyesületéről közölt cikket.

Cuvântarea D-lui Szabó Béni

in Parlament despre neajunsurile meseriașilor

Nu poate să fie în interesul Statului ruinarea clasei meseriașilor, important factor în susținerea Statului

— Numai o intervențiune urgentă din partea ministerului finanțelor poate salva situația

Ce propune Dl Szabó Béni în interesul remedierii doleanțelor meseriașilor?

În ședința de seară a Parlamentului din Viena trecută, Dl. Szabó Béni, deputat meseriaș, a ținut o mare cuvântare. Cuvântarea rostită de Dl. Szabó Béni în Parlamentul Țării este o simplă, neexagerată constatare a faptelor. Szabó Béni și a arătat, că Statul își aduce el însuși prejudicii prin aplicarea necruțătoare a întregii strictete la încasarea impozitelor, fiindcă l-i se ia contribuabililor orice posibilitate să-și satisfacă obligațiunile. Nu este în interesul Statului ca să l-i se ia meseriașilor oropsiți uneltele, fiindcă Statul în asemenea cazuri va pierde orice speranță de a mai putea încasa aceste restanțe vreodată, însă pentru contribuabili e în orice caz o catastrofă, fiindcă devin din susținători ai Statului de azi pe mâine o sarcină pentru Societate în loc să mărească prin contribuția lor veniturile tezaurului.

Mai jos aducem în întregime cuvântarea D-lui Deputat Szabó Béni.

Domnule Președinte, Domnilor Deputați! Cu onorare mă adresez Domnului Ministru al Finanțelor făcând următoarea comunicare:

Cu referire la dispozițiile Dvoastră, administrațiile financiare din întreaga țară au inițiat în timpul din urmă unele procedee atât de drastice, încât zeci și zeci de mii de meseriași și comercianți mici ajung la ruină.

Nici în cele mai justificate cazuri nu se acordă contribuabilului măcar o amânare de câteva săptămâni în care timp nenorocitul restanțier să aibă posibilitatea să-și procure banii necesari. Din contră, l se ridică și cele din urmă rezerve ale averii sale secătuite, contribuind astfel și mai mult la pronunțarea mizeriei insuportabile.

Având în vedere că drasticele măsuri introduse cu atâta cruzime, se îndreaptă contra unei clase importante, rog pe Domnul Ministru al Finanțelor să binevoiască a considera că această

clasă constituie un factor economic de capitală importanță în susținerea Statului și să binevoiască a dispune de urgență sistarea măsurilor de exterminare sigură.

În interesul Statului pentru care suportăm conștiințioși sarcinile posibile, cât și în interesul clasei meseriașilor pentru o cât mai rațională și echitabilă impunere, permiteți-mi să Vă înaintez propunerile de mai jos, rugându-Vă, să binevoiți a dispune tuturor administrațiilor financiare să le aducă în practică:

1. Binevoiți a admite plata în rate a restanțelor. (Clasa meseriașilor a și iut să facă totdeauna față îndatoririlor ei de contribuabili, ținând să accenueze că restanțele ce în multe cazuri s-au semnalat, derivă din faptul că meseriașii ani de zile sunt fără lucru și fără câștig. Cauza a fost și faptul că impunerile ce s-au făcut pe anii 1932, 1933 și 1934 s-au efectuat luând ca medie de venituri realizările anilor 1929, 1930 și 1931 ajungând astfel ca în cei din urmă ani, meseriașii să nu poată realiza decât abea 30% din impunerile fixate. În sfârșit sunt sute și sute de cazuri când meseriașii au fost împuși în mod nedrept fără să se țină seamă de o proporție dreaptă.)

2. În cazuri justificate binevoiți a dispune radiere totală sau parțială. (Meseriașii contribuabili, ca factori importanți în susținerea Statului nu se pot duce la ruină din cauza unor impuneri fixate asupra veniturilor ce numai în fantezie se pot obține.)

3. Eliberarea tuturor mobililor sechestrați și ridicăte de la meseriași. (Mobilii sechestrați și depozitate în magazinele Administrației, sunt expuse deteriorărilor și acest fapt nu poate decât să întârzie ori ce încasare.)

4. Sistarea tuturor intabulărilor pe casele meseriașilor, în contul datoririlor din impozite. Intabulările făcute până în prezent să se anuleze (Intabulările sunt legate cu cheltuieli enorme ce trebuiesc suportate tot de meseriași care își pierd creditul în față creditorilor. De aceea intabulări-

le pe imobile trebuiesc neapărat evitate și cele existente anulate.)

5. Anularea tuturor amenzilor aplicate meseriașilor începători amendăți pentru nefacerea declarațiilor de impunere. (Amendarea meseriașilor începători cu multiplicarea impunerii profesionale originale este cea mai nedreptăță procedură. Căci autoritatea industrială care eliberează brevetele industriale informează în modul cel mai exact administrația financiară despre toate brevetele noi. Astfel că administrația care are toate izvoarele și toată posibilitatea ca să impună pe meseriașul începător, fără să mai oblige pe acesta la înaintarea unei declarații de impunere de prisos. De altfel în acest mod s'a procedat mai înainte.)

6. Anularea tuturor proceselor de contravenție încheiate în contra meseriașilor care nu au registre comerciale. (Legea contribuțiilor directe la Art. 105. al. g. precizează în modul cel mai clar că micii meseriași și comercianți sunt scutiți de a ține registre comerciale. Prin urmare este de prisos procurarea acestor registre scumpe. În chestiune este o invocare forțată a disp. Legii Timbrului. Căci în acest caz nu trebuie admisă șicanarea unei clase foarte oropsite, ci în locul acestor demersuri iraționale, trebuie cerută modificarea legii timbrului ca astfel se înceteze scandalosă situație cu procesele verbale de contravenție la legea timbrului.)

7. Binevoiți a dispune ca în mod general meseriașii să fie impuși în actualile comisii de impunere tot după sistemul patentei fixe indiferent dacă meseriașii au cerut sau nu aceasta. (Având în vedere că dispozițiunile speciale referitor la menționarea impunerii conform patentei fixe de a cere separat aceasta impunere, au eosit ulterior termenului pentru înaintarea declarațiilor de impunere. Binevoiți a considera cererea mea ca o cerere făcută în numele tuturor meseriașilor.)

8. Binevoiți a face tot posibilul ca impunerile ce se vor face în actualile comisii de impunere să se facă în raport cu împrejurările de astăzi și potrivit capacității fizice a fiecăruia. (În trecut s'au făcut impunerile fără nici o proporție mai rațională. Având în vedere că fiecare cetățean al țării trebuie să contribuie la susținerea Statului în raport cu capacitatea lui de plată și în mod egal, Vă rugăm să binevoiți a ține cont și să se facă o impunere a meseriașilor în acest spirit de echitate.)

9. În comisiunile de impunere să se facă impunerea pe branșă profesională în așa mod că la aceste impuneri fiecare branșă să fie reprezentată prin delegatul ei și ținând cont de propunerile ce face delegatul branșei. (Cele cuprinse în Ad. 8. se pot aplica într-o măsură satisfăcătoare în mod practic.)

10. Impozitele meseriașilor care renunță la brevetele lor industriale să fie sterse imediat în ziua renunțării. (Sunt numeroase cazurile ca meseriași chiar și după ce au renunțat la drepturile lor industriale, au fost impuși în mod continuativ, sporind astfel restanțele în modul cel mai nedrept și începând contra lor procedee usturătoare, ba chiar catastrofale. Aceste neajunsuri tre-

bucse eliminate în modul cel mai sever şi exemplar pentru totdauna.)

11. Meseriaşii începători, fără avere, să beneficieze de scutire dela plata contribuţiunilor de tot soiul, timp de un an. Meseriaşii în vârstă de peste 55 ani impliniţi, cari nu au avere, dacă lucrează singur sau cu ucenic, deasemenea să beneficieze de scutirea totală de mai sus. (Toate Statele sprijinesc pe meseriaşul începător şi fără avere, scutindu-l de impozite cel puţin timp de un an, ca astfel întărindu-l materialiceşte, să poată deveni un bun contribuabil al Statului. Scutirea meseriaşilor înbătrâniţi de a mai plăti impozite, este deasemenea o justă cerere, deoarece este importatnt la aceştia să considerăm şi faptul că ei au cel puţin atâtea putere de rezistenţă ca să poată trăi, fără să apeleze la ajutorul altora.)

12. Să se anuleze toate taxele comunale şi în locul lor să se introducă vechiul sistem procentual, în baza căruii fiecare cetăţean contribuie în raport cu vaniturile sale, iar nu ca astăzi când majoritatea taxelor sunt impuse aproape exclusiv în sarcina meseriaşilor şi comercianţilor. La fiecare punct al propunerilor mele Vă anexez o motivaire amănunţită, din care reiese că omiterea dispoziţiunilor corespunzătoare, va aduce fatal o stare periculoasă pentru clasa meseriaşilor. Deaceia rog pe Domnul Ministru, să binevoiască a dispune de urgenţă măsurile de îndreptare. (Este cu totul nedrept sistemul actual de impunere al Comunei, deoarece în modul acesta majoritatea sarcinilor trebură să o suporte meseriaşii şi comercianţii.)

Domnule Ministru! Nu doresc să intru în diferite detalii, doresc numai să constat că clasa meseriaşilor factor atât de important în susţinerea Statului, în urma procedeeilor nedrepte, a ajuns într-o stare de ruină de nerecunoscut. Deaceia Vă rugăm să binevoiţi a acorda întreaga Dvoastră sollicitudine pentru ca în cadrele legilor în vigoare clasa meseriaşilor să mai poată nădăjdui timpuri de refacere.

În nădejdea că cererea mea formulată în punctele de mai sus va întâmpina deosebitul Dvoastră concurs şi adâncă pătrundere a stărilor deplorabile, Vă rog, Domnule Ministru, să binevoiţi a primi expresiunea deosebitei mele stime.

La comunicarea Domnului deputat Szabó Béni Domnul Ministru al Finanţelor n'a răspuns încă. Să sperăm că răspunsul oficial nu va întârzia prea mult şi că revista noastră va avea posibilitatea de a face cunoscut prin coloanele sale punctul de vedere al forului financiar celui mai înalt din ţară privitor neajunsurile şi cererile meseriaşilor făcute cunoscut în Parlament de către politicianul ilustru al meseriaşilor, Domnul Szabó Béni ministru blănar. Da data aceasta constatăm iarăşi că Domnul Szabó Béni ne a tălmăcit gândurile noastre şi că cuvintele lui sunt toate adevăruri.

Tizenkét százalékkal akarják leszállítani a gyárak az üvegárakat, Manolescu-Strunga husz százalékos árredukciót követel.

Manolescu Strunga ujjabb átiratot intézett az üvegyárakhoz. Az ipari és kereskedelmi miniszter felhívja az illető vállalatokat, hogy az üveg árát haladéktalanul szállítsák le 20 százalékkal. Az üvegyárak válaszukban hajlandóknak mutatkoznak az árakat 12 százalékkal leszállítani. Miután a miniszter az ajánlatot nem fogadta el, az átiratot valószínűleg megbeszélés fogja követni és így kísérik meg a gyárak és a kormány álláspontját összehangolni.

MEGNYUGTATÓ KÖRÜLMÉNY.

Kohné intim barátságban van a háziorvossal és ezen a címen folyton betegeskedik, hogy oka legyen elhivatni az orvost.

Egy reggel megint azt mondta az urának, hogy rosszul érzi magát, mire Kohn így szólt:

— Ugyis arra megyek, majd elküldöm az orvost.

Kohn hamarabb végezte el a dolgát, mint gondolta volna, türelmetlen is volt, haza sietett hát, megnézni, mi van a feleségével.

Nesztelenül lépett a hálószobába és ajtaj, a legintimebb helyzetben találta az orvost és a feleséget. Eleinte nem jön szó az ajkára, de aztán elmosolyodik és így szól:

— Érdekes. Ha nem tudnám, hogy az orvos rendel neked, azt hinném, hogy szerelmeskedtek.

Miért nincsen szavazati joga a timisoarai adókvető bizottság iparkamarai kiküldöttjének?

A timisoarai iparkamara memorandumot intézett az új adókvetési sérelmek ügyében a pénzügyminiszteriumhoz.

Legyen jogában az adóalanynak ellenszakértő kiküldését kérni

Nemcsak a timisoarai és bányási, hanem az erdélyi adófizető polgárság súlyos sérelmét és kívánságát is magáévá teszi az a memorandum, a melyet Conclatu Iancu timisoarai iparkamarai főtitkár szövegezett és juttatott el a pénzügyminiszterhez. Az emlékirat szövegét az alábbiakban részletesen ismertetjük:

— A bányási iparosok és kereskedők körében rendkívül nyugtalanság uralkodik az adókvetés módja miatt. Az iparkamarának joga van ugyan a bizottságba kiküldöttet benevezni, ez a részvétel azonban a kiküldött szavazati jogának hiányában, nem egyéb fikciónál. A bizottság összetétele különben is: egy bíró, mint elnök, a pénzügyigazgató és ezenkívül a kincstárnak még egy kiküldöttje. A fiskus tehát két taggal van képviselve, akik rendszerint egymásra licitálnak a kivetésben. Nem egyszer előfordult, hogy az elnök bíró kénytelen volt különvéleményt bejelenteni, amikor is azonban a két kincstári megbízott leszavazta. Ilyenformán az adókvetés önkényesen folyik. Sem a pénzügyigazgató, sem a kincstári delegátus nem ismerhetik a valódi gazdasági helyzetet. Ők csak a felsőbb utasításhoz igazodnak, amely szerint annyi adót produkálnak, amennyit csak lehet.

A bányási adóterhek hibás megosztásának a magyarázata abban rejlik, hogy a bizottság a legtöbb esetben minden technikai segédesszköz, vagyis az adózó helyzetéről szóló megbízható információk és dokumentumok nélkül dönt.

A kamara tehát a következőket javasolja:

Az adókvető bizottság az iparosok és kereskedők megadóztatásánál a kamara által elkészítendő táblázatokat vegye alapul. A kamarának legyen meg az a joga és kötelessége, hogy az adóalanyok minden szakmájánál egy-egy képviselőt küldjön az adóbizottságba, amely képviselőnek

szavazati joga is legyen.

Amennyiben a kincstár képviselői a kamarai szakvéleménnyel szemben nézeteltérést jeleznének be, legyen jogában az adóalanynak ellenszakértő kiküldését kérni.

Kéri végül a beadvány, hogy a pénzügyminiszterium utasítsa a bányási pénzügyigazgatókat, illetve adóbizottságokat, miszerint a kereskedők és iparosok adóját ne „sommásan” állapítsák meg, hanem minden egyes esetet külön vizsgáljanak meg.

Gyakorlati tanácsok vérzésnél alkalmazandó elsősegélynyújtáshoz

Naponként előfordul ipari üzemekben, hogy az iparos, vagy munkás sebet kap, amely erősebben, vagy gyengébben vérzik. Ilyenkor a segítségnek két célja van: a vérzés csillapítása és a sebnak a fertőzéstől való megóvása.

A fertőzés veszélye ott nagy, ahol föld is került a sebbe, vagy piszkos ruhán át történt a sebzés, s. b. Ilyenkor a merevgörös bacillusa juthat a sebbe, vagy más, gennyedést okozó anyag vagy baktérium.

A vérzést legegyszerűbben úgy csillapíthatjuk (ha egy nagy ér átszakadásával ömlik, vagy útemesen sugárzik a vér, ez az egyedüli mentés), hogy felette szíjjal, spárgával, kendővel minél szorosabbra lekötyük a vérző tagot. Akkor megáll a vérkeringés a kötésről lefele és a nagy vérvesztés megkezdése megáll. Megmentettük a beteget. (Tudjuk, hogy bizonyos mennyiségű vér elvesztésébe belehal a sebesült.) Ha a vérzés egyenletes, alatta és felette is le kell kötni. Ez a lekötés nem szabad, hogy 2—3 óránál hosszabb ideig tartson, mert akkor a táplálékát: vért nem kapó rész elhal. Ennyi idő alatt orvost kell hozni, vagy hozzávinni a beteget. A sebet tiszta és frissen vasalt ruhával kell átkötni.

Minden vérzésnél fontos, hogy a beteget nyugatombba tegyük, csendes helyre fektessük. Az orrvérzésnél a beteget fel kell ültetni, fejére hidegvizes borogatást tenni és hüvelyk- és mutatóujjunkkal az orrszárnyakat jól összezorítani, amíg csak eláll a vérzés.

A tüdővérzésnél első dolog, hogy a beteg törzse magasan fekvődjön, meléire gyakran változtatva, hidegvizes borogatás teendő. A beteg ne beszéljen, lehetőleg ne is mozduljon, kevés konyhasót szopogathat, de csak addig, amíg ez nem okoz neki hányingert, ami a vérzést fokozza. Ha van a házánál zselatin, úgy azt meg kell főzni, megszórni a azt is szopogathatja a beteg. Hogy a nyugalmát az étkezéssel ne zavarjuk, ha hosszabb idő telik el az orvos jöveteléig, akkor csak tejet vagy kávét szabad adni, kánaian-

ként megittatva a beteget, hogy ezalatt is minél kevesebbet mozogjon.

A bétől kétféle alakban is előfordulhat vérzés: véres hányás és véres szék. Nyugalom, a hasra tett hidegvizes borogatás és jégdarabkák szopogatása a teendő az orvos érkezéséig.

Lefoglalták, rövid uton elárverezték, azután a pénzügyigazgatósági pincébe helyezték el a peches írógépet, pedig az oradeai pénzügyigazgató szegény...

Az egyik oradeai végrehajtó a napokban megjelent az Universal írógépvállalat Rimanóczy uccai helyiségében és a tulajdonosnő egy kilencszáz lejről szóló adóhátralék kifizetésére szólította fel. A tulajdonosnő kijelentette, hogy erről nem kapott semmiféle értesítést és kerte a végrehajtót, hogy várjon egy napig. A végrehajtó azonban nem várt, hanem a kezéigébe eső első írógépet megfogta, hóna alá kapta és eltávozott az üzletből.

Az írógépvállalat tulajdonosnője utána szalasztotta egyik segédjét, de hiába. A végrehajtó tovább szaladt és csak néha-néha integetett nevetve vissza.

A segéd egy ideig követte, azután hagyta, hadd fusson, amerre akar. A végrehajtó egyenesen a pénzügyigazgatóhoz szaladt fel és meglobogtatta a hordozható írógépet, mint egy zászlót.

— Nem fizettek, elhoztam az írógépet... A pénzügyigazgató megdicsérte a végrehajtót és a gép ikerült a pincében levő hatalmas raktárba.

Az írógép, amit a végrehajtó a hóna alá kapott, a pénzügyigazgató tulajdona és javítás miatt adták be pár nap előtt az Universal írógépüzembe.

KÖLCSONÖS REKUZÉ.

Nagyságos asszony a szakácsnőjének ajándékozta egy régi bluzát. Nemsokára azután felmondott a szakácsnőnek és a bluzt is visszavette.

— Na, jól van, — mondja a szakácsné, — a bluzt visszaadom, de akkor a naccsága is adja vissza a kézcsokot, amit adtam érte.

Szabó Bényi iparos képviselő kamarai felszólalása az iparosság adóséreimeiről

Nem lehet államérdek az államfentartó kisiparos elem csődbe kergetése...

Csak sürgős pénzügyminiszteri beavatkozás mentheti meg a tarthatatlan helyzetet.

Mit javasol Szabó Bényi az iparosság adóséreimeinek orvoslása érdekében.

E hó 8-án, pénteken, a parlament esti ülésén Szabó Bényi iparosképvisező nagy beszédet tartott. A beszéd, amit Szabó Bényi az országházban elmondott, a való helyzet minden szónoki cicoma nélküli megállapítása volt. — „*... mondotta Szabó Bényi és kifejtette, hogy saját érdekei ellen cselekszik a kincstár, amikor a tulhajtott adóbehajtási szigorúság kiméretlen keresztülvitelével egyszerűen mindenkorra lehetetlenné teszi, hogy az adóalany eleget tudjon tenni közteljesítési kötelezettségének. Nem az állam érdeke szerint való, hogy a megélhetésért küzdő kisiparost szerszámaitól megfossszák, kis üzemből az uccára tegyék, mert ez nem haszon a kincstár, a mely így egészen bizonyosan nem jut a pénzéhez, ellenben katasztrófa az adóalanyra, amely az önálló kisiparosok dolgozó és államfentartó társadalmából máról-holnapra azok közé kerül, akik még a kenyérükért is másokra, végső fokon az államra szorulnak, nemhogy adóikkal növelni tudják az állam jövedelmét.*

Szabó Bényi parlamenti felszólalását alábbiakban teljes egészében közöljük:

Elnök Ur, Képviselő Urak! A pénzügyminiszter rendelkezésére az utóbbi időben olyan drasztikus eszközöket vesz igénybe az adóbehajtásnál az ország valamennyi pénzügyigazgatóság, hogy az adóbehajtásnak ez a tulhajtott módja a kisiparosok és kereskedők tízezreit juttatja koldusbotra.

Nincs indok, amelyre akár csak néhány hetes fizetési haladékot adjanak, hogy a szerencsétlen adóalanyok ideje legyen hátralekös kincstári tartozása kiegyenlítéséhez a szükséges pénzt megszerezni. Ezzel szemben vagyonkájának utolsó maradványait is elveszik, ami által még jobban megnehezítik amúgy is nehéz helyzetét.

Ezek a kegyetlen és erőszakos eljárások nem szörvényságok, mert egy számottevő államfentartó osztályt országszerte sújtanak. Kérem a pénzügyminiszter urat, szíveskedjék figyelembe venni, hogy az iparos és kereskedő osztály egyik legfontosabb tényezője az állam gazdasági életének és indokolt így az a kérésem is, hogy

az adóbehajtásnak ezeket a tulhajtott módszereit sürgősen beszüntetni méltóztassák.

Kérésem az állam érdekében is való, mert hiszen mindnyájan tudjuk, mi a kötelességünk, a közösség iránt, de szolgálja egyben az iparosság érdekeit is. Megoldást óhajtok nyújtani arra, hogy az iparosság igazságos arányban adóztatassék meg, miért is bátor vagyok azzal a kéréssel fordulni a pénzügyminiszter urhoz, hogy valamennyi pénzügyigazgatósághoz eljuttatni szíveskedjék következő javaslatomat:

1. Engedélyezzék az adóhátralékoknak részleteiben való kiegyenlítését. (A kézműiparosok minden időben eleget tettek állampolgári kötelességeiknek. Megemlítem, hogy adóhátralékaik a legtöbb esetben abból az okból keletkeztek, hogy a kézműiparosság évek hosszú sora óta kereset nélkül áll, annak kitéve, hogy még a napi betevő falatot sem tudja megkeresni. Ennek az az oka, hogy az 1932—1933—1934-ik évi adókiadások az 1929—1930—1931-ik évi jövedelmeik alapján történtek. Már pedig ez súlyos sére-

lem, mert az utóbbi években az iparosok a régi évjáradékok jövedelmének 30 százalékát sem keresik meg. Ezen az általános sérelmen kívül sok száz esetben egyéni sérelmek is történtek, amikor egyes iparosokat igazságtalanul, nem tényeges jövedelmeik alapján, hanem önkényesen megállapított jövedelmi összeg után adóztatják meg.)

2. Indokolt esetben teljesen, vagy részlegesen töröltessek az adóhátralékok. (Az adóalany kisiparos, mint egyik legfontosabb államfentartó elem, nem tehető tönkre nem létező jövedelmek után kivetett adó által.)

3. Szabadítsák föl a zár alól az iparosoknál lefoglalt és tőlük elvitt butorokat. (A pénzügyigazgatóságok raktáraiban minden ok és cél nélkül csak rongálásnak vannak kitéve a szegény kisemberek holmijai. Kérdezem, mennyiben mozdítja ez elő az állami jövedelmek beszedését? Ezzel szemben azokat a családokat, amelyekből a butorokat elhurcolták, a kétségbeesésbe kergetik.)

4. Szüntessék meg az iparosok ingatlanaira adótartozások fejében keresztülvett bekebelezéseket és a jövőben se nyuljon a kincstár ehhez a módszerhez. (A bekebelezések rengeteg költséggel járnak, amiket szintén az adóalany kisiparosnak kell viselnie és ráadásul még azzal is számolnia kell, hogy a hitelet is elveszti. Ezért bőségesen indokolt, hogy a kincstár az ingatlanok bekebelezetéséről a jövőben teljesen tekintsen el.)

5. Engedtessek el mindennemű büntetés, a melyeket adóvallomások benyújtásának elmulasztása miatt kezdő kisiparosokra kiróttak. (A kezdő kisiparosoknak fenti címen való megbírságolása a lehető legigazságtalanabb eljárás, mert hiszen az iparhatóság, amely az iparendéjlyt kiadja a legpontosabban informálja a pénzügyigazgatóságot a kiadott iparendéjlyekről. Minden adat és minden lehetőség meg van tehát adva az egyes pénzügyigazgatóságoknak arra, hogy a kezdő iparosokat megadóztassák. Súlyos igazságtalanság, hogy ennek az amúgy is felesleges adóvallomásnak be nem nyújtása címén az eredeti ipari adó többszörösével sújtsák a pályája kezdetén álló fiatal iparost.)

6. Szüntessék be mindennemű eljárást azok ellen az iparosok ellen, akiknek az a büntük, hogy nem vezettek előírás szerinti kereskedelmi könyveket. (Az egyenes adókról szóló törvény 105-ik paragrafusának g.) pontja a leghatározottabban előírja, hogy

a kisiparosok és kiskereskedők mentesítve vannak előírás szerinti kereskedelmi könyvek vezetésére alól.

Teljesen felesleges tehát, hogy ezeknek a drága könyveknek a beszerzésére pénzt adjanak ki. Az, hogy ezektől a kisemberektől mégis hiteles üzleti könyvek vezetését követelik meg, csak a bélyegtörvény egyik erőszakos rendelkezésének tudható be.

Meg kell tehát változtatni a bélyegtörvénynek ezt a sérelmes szakaszát.

Csak így szűnik meg az a lehetetlen helyzet, hogy a hatósági közegek kénytelenek azon a címen, hogy nem vezet bélyeges üzleti könyveket, nincstelen kisemberek százainál kihágási jegyzőkönyveket felvenni és a kenyérkeresettel küzdő kisiparos társadalmat súlyos végzettségben r-

szesíteni.)

7. Annak a szíves elrendelését is kérem, hogy a kisiparosok az ideai adókiadó bizottságok által adóztatassanak meg valamennyien a patenta fixa alapján. Történjék ez arra való tekintet nélkül, hogy kérték-e ezt, vagy sem. (Tekintettel arra a körülményre, hogy a patenta fixa alapján való megadóztatás fenntartására vonatkozó külön kérések kötelezettségét elrendelő speciális miniszteri rendelet az adóvallomások benyújtásának határideje után lett kibocsátva, kérem, hogy erre vonatkozó kérésemet az országiparosság nevében benyújtott kérésnek tekintsék.)

8. Kövessen el a pénzügyminiszter ur minden lehető, hogy az ideai adókiadások az adóalany teherbíró képességének arányában történjenek. (A múltban az adókiadás a lehető legigazságtalanabb alapon ment végbe. Az iparosoknak éppen úgy, mint minden állampolgárnak, joguk van hozzá, hogy az állam terheinek viselésére anyagi erejük arányában köteleztessenek.)

9. Kérem az adókiadásnak szakmánként való eszközölését oly módon, hogy az adókiadásnál minden egyes szakma képviselője részt vehessen és a szakmai képviselők előterjesztéseit az adókiadó bizottságok vegyék is tekintetbe. (Hosszu évek óta kéri ezt a hazai iparos társadalom és nem látom semmi akadályt annak, hogy ezt a régi és jogos kívánságot a pénzügyminiszter ur végre teljesítse.)

10. Azoknak a kisiparosoknak adóját, akik iparuk gyakorlását beszüntették, töröljék az iparbeszüntetés napjától kezdődő hatállyal. (Tömeges eset fordult elő, amikor iparosokat, annak ellenére, hogy iparuk gyakorlását beszüntették, továbbra is adófizetésre kötelezték. Az iparbeszüntetés eszközölésének legtöbbször az az oka, hogy az iparosnak nincs megfelelő tőkéje mesterségének folytatásához. Ez az eljárás eszerint tehát csak az állam behajthatatlan kincsvérségeit növeli, de semmi haszon nincs belőle. Nem lehet célja a kincstárnak, hogy az adóalanyok ellen minden indok nélkül kellemetlen eljárások indíttassanak. Ezeket az igazságtalanságokat egyszerűen és mindenkorra meg kell szüntetni.)

11. A vagyonnal nem rendelkező kezdő iparosokat működésük első esztendejében részesítsék teljes adókedvezményben. Azokat az iparosokat, pedig, akik 55-ik életévüket betöltötték és vagyonnal nem rendelkeznek, amennyiben egyedül vagy legfeljebb egy tanonccal működnek, mentesítsék teljesen az adófizetés kötelezettsége alól. (Valamennyi állam egy évi adómentességgel segíti elő a kezdő iparos boldogulását. Ez fontos államérdek, mert a fiatal mesterek ilyen módon megerősödött iparos üzemei jó adófizető alanyaivá válnak az államnak. A kiöregedett iparosoknak az adófizetés alól való mentesítése szintén jogos kívánság. Nem igényelheti az állam közteher viselését olyan emberektől, akiknek saját életük fentartása is keserves teher.)

12. Töröltessek el a közszéki adók és taxák és helyükbe vezessék be a régi százalékos rend-

Butorszállításra alkalmas kézikocsit,

négy kerékkel, lehetőleg hosszú,

keresek megvételre

Cim a kiadóban.

Háztelkek

kedvező áron vásárolhatóak az Andrei Muresanu és a Mocioni uccában

Közelebbi felvilágosítások az

Aradi Iparosok Hitelszövetkezetében.

szert. (Ebben az esetben ugyanis minden egyes adóalany jövedelmének arányában viseli a községek terheit és nem úgy, ahogyan ez manapság van, hogy majdnem valamennyi városi taxa az iparosok és kereskedők roskadozó vállaira nehezedik.

Miniszter Ur! Nem akarok részletekbe bocsátkozni, csak azt kívánom megállapítani, hogy az iparosok, az állam egyik legfontosabb alkotó és fentartó eleme, az igazságtalan eljárás folytán teljesen a tönk szélére jutottak. Tisztelettel kérem ezért Miniszter Urat, hogy a legnagyobb jóakaratú támogatással az iparos osztályt a jelenleg érvényben levő törvények által nyújtott lehetőségekhez képest, hogy remélhessük jobb idők bekövetkezését is.

Abban a reményben, hogy a fenti pontokban foglalt kérésemet szíves támogatásában fogja részesíteni, fogadja Miniszter Ur nagyrabecsülésem kifejezését.

Szabó Béni fenti előterjesztésére még nem válaszolt a pénzügyminiszter. Remélhetőleg a hivatalos válasz nem várta magára sokáig és módjában lesz lapunknak is leköszölni, hogy mi az álláspontja az ország pénzügyei legfőbb intézőjének azokról a sérelmekről és kívánságokról, amelyeket Szabó Béni szücsmeister, a hazai iparosság illesztő politikusa az országházban eléje terjesztett. Ezúttal csak azt állapítjuk meg, hogy Szabó Béni most is a szívünkben beszélt. Minden egyes szava megfelel a való igazságnak. Minden egyes sérelme, amit felsorolt, a kiáltó példák ezreit tudná felsorolni Maramurestől Brasovig sok ezer kinlódó iparos.

BETARTOTT MEGALLAPODÁS.

— Mikor megesküdtünk, abban állapodtunk meg a feleségemmel, hogy a fontosabb ügyek felett én határozok, kis dolgok felett ő.

— Na és betartottátok ezt?

— Képzeld, husz éve vagyunk házasságban és eddig soha semmi fontosabb ügyünk nem volt.

Hírek az új ötszázlejes bankjegyről

Ismeretes, hogy a Banca Nationala új 500 lejes bocsát ki a forgalomba hozatal időpontját március 11-én jelölték meg. Bucurestiből a Nemzeti Bank itteni fiókja is megkapta az első szállítvány új 500 lejes és a rendelkezések értelmében tegnap megkezdték az új bankjegyekkel való fizetést is.

Az új 500 lejesek a régieknél jóval kisebbek, színük zöldes, kevés rajzzal és a bankjegy főalakja: Károly király mellképe. Az új pénz nagysága, mint kinézése az amerikai 10 dollárhoz hasonlít legjobban.

A kibocsátással kapcsolatosan érdeklődtünk a Nemzeti Banknál, ahol azt a felvilágosítást adták, hogy folyamatban van az összes régi 500 lejesek forgalomból való kivonása. Egyelőre azonban pénzbecserélésről nincs szó és a Banca Nationala senkinek sem cseréli be a régi 500 lejeseket újakra.

A forgalomból való kivonást fokozatosan hajtják végre. Fizetni már csak új pénzzel fizet a Nemzeti Bank, de becserélésre nem érkezett rendelkezés és egyelőre mindkét típusú 500 lejes forgalomban marad. A becserélést azért nem kezdik meg, mert az új pénzjegyekből nem nyomták ki azt a mennyiséget, amennyi a régi 500 lejesekből forgalomban van. Az országban ugyanis 16 milliárd értékű 500 lejes van forgalomban, míg a újakból eddig csak 5-6 milliárdot nyomtak. Ebből Aradra, első transzportként 10 millió érkezett. A többit a szükséghez képest folyamatosan küldik.

KORREKT KARTYAPARTNER.

Kohn és Grün alsó játékszámok. Grün veszi a lapot és bemondja a vannahot, a tercet, a negyvennégyest, a kasszát, a százast, a kétszázast, a családost, a trüflet és az ultimót.

Kohn elszáppad, lecsapja a kártyát, dühösen felugrik és a kibicek nagy rémületére így kiált fel:

— Az is döglőn meg, aki engem még egyszer meglát kártyázni.

Az egymillióra tehető hazai ipari munkásság egyötöde munkanélküli

A túlzottan optimista állami statisztikai adatokkal szemben igen sötétén mutatja a helyzetet az egyes iparágak munkásviszonyairól felvett és ugyancsak hivatalos statisztika.

Románia munkanélkülieiről sohasem lehetett még tiszta képet kapni. Ennek az oka az, hogy az állam, a munkaközvetítő irodák jelentései alapján állította össze a munkanélküli listákat. Ezen az alapon, amikor csak Európában 14 millió volt a munkanélküliek száma, a román munkügyi minisztérium a következő kimutatásokat állította össze:

1929-ben 17.304, 1930-ban 23.686, 1931-ben 35.737, 1932-ben 38.890 munkanélküli volt — hivatalosan — Romániában. 1934-ről még nincsen statisztikája a munkügyi minisztériumnak.

Ezek az adatok természetesen nem fedik a tényeket. Románia az élelnek igen sok ágában dicsekedhetik egészen kiváló statisztikákkal, érthetetlen okokból azonban elhanyagolta a munkanélküli statisztikát, holott Európa minden országában éppen a munkanélküliség statisztikájának tulajdonítják a legnagyobb jelentőséget.

A munkásszervezők konföderációja néhány hónappal ezelőtt több, mint 200 ezerben állapította meg a romániai munkanélküliek számát. Az állami statisztikai hivatal szerint a petroleumipar 1929-ben 39.017 alkalmazottat foglalkoztatott, míg ez a szám 1932-ben 14.534-re esett. Tehát 15.480 ember maradt munkanélküli. A bányaiiparban ugyanez a helyzet: 1929-ben 49.898 alkalmazott, 1932-ben 32.623, tehát elbocsátot-

tak 17.275 bányamunkást és alkalmazottat. A CFR-nél 1929-ben kimutattak 110.948 alkalmazottat, 1932-ben már csak 86.100-at. Elbocsátottak tehát egyedül a CFR-lől 24.946 alkalmazottat. A többi, nagyipari ágakban is hasonló arányok voltak a leépítések. E nagyipari üzemekben dolgozott 201.184 munkás. 1932-ben az alkalmazottak száma ugyanezeknél az üzemeknél 15.198 volt, — itt szakmunkásokról van kizárólag szó — ami azt jelenti, hogy három év alatt 48.986 szakmunkást szabadságoltak.

A munkanélküliség növekedésének ijesztő képét mutatják a betegsegélyező pénztárak:

1929-ben 669.831, 1930-ban 556.400, 1931-ben 442.956 ember volt tagja a betegsegélyzőnek. Ehhez járul az Erdélyben 1932-ben kimutatott 34.374 főnyi csökkenés, ami az bizonyítja, hogy összesen a Casa Cercuialánál 261.149 főnyi a már nem tagként szereplő munkások és alkalmazottak száma. Ez azt jelenti, hogy 1929. óta a munkások 39 százaléka lett munkanélküli. 1932-ben a CFR-nél elbocsátott munkásokkal együtt több, mint 300 ezerre becsülték a munkások számát. Hozzávetőlegesen az elmúlt két évben a munkanélkülieknek 30 százaléka újra elhelyezkedést nyert s így a munkanélküliek számát ezáltal 200 ezerre lehet tenni, ami azt jelenti, hogy a romániai, mintegy egymillió főnyi munkásság egyötöde munkanélküli.

Bucurestii autótulajdonosok és soffőrök a külföldi autógyárak inváziója ellen

Bucuresti jelen és szerint az autótulajdonosok és soffőrök küldöttsége megjelent a héten az ipari ügyi miniszter előtt és memorandumot nyújtottak át, amely rámutat azokra a károokra, amelyek az államot érik a Ford-gyárral kötött szerződés miatt. Kérték a minisztert, hogy akadályozza meg a Ford-gyár letelepülését. Érdekes, hogy a behozatal nehézségei Fordokon kívül még két

autógyárat bírtak arra az elhatározásra, hogy Romániában gyárat, illetőleg szerelőműhelyt létesítsenek. A Renault-autógyár az aradi Astra gyárral karöltve készült telepet létesíteni, a Chevrolet-gyár pedig a bucuresti-i Leonida-céggel. Az előbbi francia, az utóbbi pedig amerikai érdekeltség. A Chevrolet-gyár építését már meg is kezdték Bucurestiben.

A GYASZ FOKA.

- Kérek gyász-karszallagot.
- Széleset, vagy keskenyet?
- Van különbség a kettő között?
- Minél közelebbi hozzátartozó halt meg, annál szélesebb a karszallag.
- Akkor kérek egy szál fekete cernát. Az anyósom halt meg.

Magasabb színvonalra emelik a hazai ipari szakoktatást.

A közoktatásügyi minisztériumban az ipari szakoktatás reformján dolgoznak. Az új törvény kimondja, hogy ezentúl magasabb fokú ipari szakiskolát csakis érettségi bizonyítvány alapján lehet látogatni.

KÉRJEN MINDENÜTT

ELZETT

BUTORZÁRAT

KAPHATÓ MINDEN VASKERESKEDÉSBEN.

Több mint huszmillió lej segélyt, közel egymillió lej gyorskölcsönt fizetett ki tagjainak és tizenötmillió lejt tartalékolt a tizéves jubileumát ünneplő Aradi Iparosok Temetkezési Csoportja

Nem egészen háromezeröttszáz kisember áldozatkészsége hozta össze a diadalmas milliókat. — Közel háromezer esetben vették igénybe a tagok a temetkezési csoport orvosi ambulanciáját. — Gyorssegélyezés céljaira használják fel a szanatórium-alapot.

Bánattól roskadozó özvegyek és árvák ezreinek könnyeit törölték le a kisemberek banijaiból összehozott tizmilliók.

E hó 9-én, vasárnap délelőtt zajlott le impozáns ünnepélyességgel az Aradi Iparosok Temetkezési Csoportja tizedik évi rendes közgyűlése. Olariu Justin egyesületi elnök szakavatott vezetése mellett. Kevés iparosgyűlés ment végbe az utóbbi évek folyamán Aradon, amely már a napi-rendjének lefojyása alatt olyan meggyőző erővel bizonyította volna, hogy tagjai között például harmonia van és vezetősége iránt egyöntetű bizalom, ragaszkodás, szeretet nyilvánul meg, mint azt az Aradi Iparosok Temetkezési Csoportja vasárnapi közgyűlésén láttuk. Nem volt ez jubileum a tömjénezés és görögtűz szempontjából. Aradnak ez az iparos intézménye sem áll ki magát abban, hogy külsőségekre helyezze a fősúlyt. Gyors egymásutánban, az előírásnak mindenben megfelelően peragtek le a közgyűlés napirendjének pontjai és mégis megérezte az Iparos Kulturház zsúfolt nagytermében felvonult minden egyes tag, hogy lélekemelő iparosünnep résztvevője. Nem vol-

tak dícs-árládák, de hallottuk a száraz adatokra felépített tárgyilagos igazgatósági jelentésből, hogy az elmúlt tiz esztendő folyamán Aradnak ez a sohase hivalkodó iparos intézménye temetkezési segély címén több mint huszmillió lejt, gyorssegély címén közel egymillió lejt juttatott tagjainak.

Olariu Justin elnök néhány szavas megnyitóbeszédével kezdődött a jubiláris közgyűlés, amelynek legnagyobb eseménye az igazgatósági jelentés volt. A Bakács Miksa által felolvasott jelentés egész szövegét leközzöljük. Sőt külön is felhívjuk rá lapunk iparos olvasótáborának figyelmét. Akit érdekel a probléma, hogy lehet-e és ha lehet, hogyan kell súlyos gazdasági viszonyok között ideális iparos intézményt létesíteni, azt mintaszerűen vezetni, szegény kisemberek banijaiból milliókat összehordani és ezeket a milliókat példamutatóan tiszta kézzel kezelni, olvassa el ennek a jelentésnek gondos figyelemmel, minden egyes betűjét.

A temetkezési csoport tiz évének munkássága, küzdeime, sikerei és diadala

Az Aradi Iparosok Temetkezési Segélyező Csoportja most töltötte be fennállásának tizedik évét. Az elmúlt tiz év alatt hatalmas fejlődött a kicsiny keretek között megalakult temetkezési segélyező csoport. Ez a fejlődés, a kivételes siker, amely igazolta az alapítók elgondolását, annak köszönhető, hogy a csoport tagjai mindenkor meleg szeretettel viseltetnek az egyesület iránt, azt magukénak tekintették és megértéssel, sokszor önfeláldozással támogatták azt nemes, emberbaráti céljaiban.

A tagok támogatásának köszönhető, hogy

az elmúlt tiz év alatt több mint huszmillió lejt fizethettünk ki elhunyt tagjaink hozzátartozóinak temetkezési segély címén és közel egymillió lejt kitevő összeget utalhattunk ki, mint gyorssegélyt.

Az egymáson segíteni akarás és az egymás támogatására való törekvés, valamint az áldozatkészség legszebb tanujelét az 1934. évi március 11-én megtartott taggyűlés adta, amidőn az alapszabályokat a megváltozott gazdasági helyzetnek megfelelően módosította. Ezt az alapszabályváltoztatást, amely a temetkezési csoport további zavartalan működését biztosítja, az Aradi Iparos Szindikátusok Szövetségének 1934. április 5-iki közgyűlése megerősítette, a munka és közegészségügyi minisztérium 1934. július 19-iki 37.614 számú kedvező véleményezése alapján az aradi törvényszék első tagozatának 1934. augusztus 6-án Pl. 5/1934. sz. alatti jogerős ítélete jóváhagyta. E szabályzatot a hivatalos lap 1934. szeptember 15-iki számában közzétette.

A múlt évi taggyűlés bölcs határozata következtében

száz és száz tagnak sikerült megmentenünk tagságát,

mert az új szabályzat értelmében aki 800 temetkezési járulék befizetése után tovább fizetni nem tud, többé a tagok sorából ki nem zárható, hanem

az egy-egy tagra eső tartalék és annak kamatos kamatja fog majdan a tag elhalálozása esetén kedvezményezettjének kifizetettul.

Megemlítjük, hogy a tartalékolt összegből egy-egy tagra eső rész kiszámítását Baba Ioan törvényszéki hites könyvszakértő és Suciu Vasile felsőkereskedelmi iskolai igazgató, az ismert matematikus végezte.

Az évek óta tartó gazdasági válság miatt a temetkezési járulékok fizetése mind nehezebbé vált. E nehézségek tudatában az igazgatóság fokozott gondot fordított azon, hogy a súlyos gazdasági helyzet következtében senki tagságát el ne veszítse. A gyorssegélyek folytatása iránt beadott kéréseket a leghumánusabb módon bírálta el és azon volt, hogy minden tagnak lehetővé tegye, hogy a hátralékos temetkezési járulékokat legalább 800 haláléig befizethessék.

A taglétszám adatai.

Az alapszabályok módosítása következtében az üzkségessé vált tagsági igazolványok kicserélése befejezés előtt áll. A kicseréléssel járó óriási munka zavartalanul folyt le. Régi tagsági igazol-

ványok, amelyek a miniszteri döntés alapján érvényüket veszítették, csak néhány tagnál vannak kint.

Taglétszám az „A” Csoportban 1934

január 1-én 2108 tag

Visszahelyezett az év folyamán 11 tag

Összesen: 2119 tag

Kilépett és töröltetett az év folyamán 20 tag

A 11-ik paragrafus alapján a nem

fizető tagok sorába lépett az év fo-

lyamán 29 tag

Elhunyt az év folyamán 66 tag

Taglétszám az „A” Csoportban 1934

december 31-én 2004 tag

Taglétszám a „B” Csoportban 1934

január 1-én 1363 tag

Felvettünk az év folyamán 25 tagot

Visszahelyeztünk az év folyamán 7 tagot

Összesen: 1395 tag

Kilépett és töröltetett az év folyamán 18 tag

Elhunyt az év folyamán 72 tag

Taglétszám a „B” Csoportban 1934

december 31-én 1305 tag

A két csoport taglétszáma:

Az „A” Csoportban 2004 tag

A „B” Csoportban 1305 tag

Összesen: 3309 tag

Temetkezési járulék hátralék-áthozat

1938 évről az „A” Csoportban Lei 334.240

1934 évben előíratott halálozási járul-

lékban Lei 1.386.390

Összesen: Lei 1.720.630

Erre évközben befizetett halálozási járulékban Lei 1.520.900. Kilépés és törölés folytán leíratott Lei 8.540. Össz.: 1.529.440. Marad hátralék az „A”

Csoportban 1934 december 31-én Lei 191.190. Temetkezési járulék hátralék-áthozat 1933.

évről a „B” csoportban 89.450 lej, 1934. évben

előíratott halálozási járulékban 971.240 lej, össze-

sen 1.060.690 lej.

Erre évközben befizetett halálozási járul-

lékban 927.680 lej, kilépés és törölés folytán leíra-

tott 14.540 lej, összesen 942.220 lej. Marad hátra-

lék a „B” csoportban 1934. december 31-én Lei

118.470.

Temetkezési segélyekben kifizettünk: Az „A”

Azoknak a tagoknak figyelmébe, akik a nyolcszázadik halálozási illeték kifizetése után az illetékfizetést beszüntették

Azokkal a tagjainkkal, akik a nyolcszázadik halálozási illeték kiigyenlítése után az illetékfizetést beszüntették, hivatalosan közöljük, hogy nemcsak a számukra járó temetkezési segélyre vonatkozó jogokat nem veszítették el, hanem a csoport orvosi ambulanciájának kedvezményeit is éppen úgy igénybe vehetik, mintha az illetékeket ma is pontosan fizetnék. Az évi 80 lejés ambulancia-díj ellenében joguk van bármikor igénybe venni az ambulancia orvosspeciálistáit a tagok számára biztosított minimális díjtétel alapján. Joguk van az orvosokat lakásukra hivatni, vagy őket rendelőóráikon felkeresni és igénybe vehetik a modern orvosi vívmányokat, mint kvarckezelés, röntgen, diathermia, stb. Az ambulanciával tiz éve összeköttetésben álló Omescu és Weisz-gyógyszertárak számukra is nyújtják a tagoknak járó kedvezményt, husz százalékos árengedményt a recepteknél és tiz százalékos a különleges készítményeknél.

IGAZGATÓSÁG.

Csoportban 1934. év folyamán elhunyt 66 tag hozzátartozójának temetkezési segélyben folyósítottunk 900.000 lejt.

1925. évi január 1-től, a megalakulás óta 1934. december 31-ig 12.024.000 lejt fizettünk ki összesen az „A” Csoportban.

A „B” Csoportban 1934. év folyamán 72 elhunyt tag hozzátartozójának temetkezési segélyben folyósítottunk 720.000 lejt.

1927. május 15-től, megalakulás óta 1934. december 31-ig 8.030.000 lejt fizettünk ki összesen a „B” Csoportban.

A két csoport fennállása óta „A” 806 és „B” 808, azaz

1609 elhunyt tag után összesen 20.054.000 lejt fizettünk ki temetkezési segélyekben.

Az orvosi ambulancia eredményes működése.

Jelentjük, hogy az orvosi ambulanciát 1934. évben az orvosi rendelőben 1302, míg a beteg lakásán 231, összesen 1533 esetben vették igénybe tagjaink.

Az orvosi ambulancia fennállása óta tagjainkat orvosaink az orvosi rendelőben 2298, míg a beteg lakásán 571, összesen 2889 esetben részesítették orvosi segélyben. Ezenkívül még számos operáció, röntgen besugárzás, diathermia, kvarc és injekció-kezelésekkel voltak segítségére a tagoknak.

Az ambulancia orvosainak tiszteletdíja az év folyamán 100.000 lejt tett ki. Az ambulancia alap álladéka 1934. december 31-én az „A” Csoportban 33.407 lej, a „B” Csoportban 82.517 lej, összesen 115.924 lej, mely összeg az ambulancia további fenntartását van hivatva biztosítani.

A szanatórium-alap álladéka az „A” Csoportban 161.178 lej, a „B” Csoportban 469.607 lej, összesen 630.785 lej.

Százezrekre szaporodtak a gyorssegélyek százasai.

A gyorssegély-alapból az 1934. év folyamán az „A” Csoportban 526 tagot 315.888 lejjel, a „B” Csoportban 217 tagot 127.275 lejjel, a két csoportban összesen 743 tagot 443.163 lejjel segítvettünk.

A gyorssegélyben részesült összes tagok száma 1934. évi december 31-én az „A” Csoportban 957 tag, akiknek összesen 535.905 lejt, a „B” Csoportban 462 tag, akiknek összesen 259.366 lejt, a két csoportban együttesen 1419 tagnak 795.271 lejt juttattunk a tagok támogatására, ahol szükség volt készpénzben, nagyobb részben a hátralebélben lévő tagsági díjak rendezésére.

A gyorssegélyt kérők tömeges jelentkezése következtében a gyorssegély-alap rövidesen kimerült. Gondoskodni kellett az igazgatóságnak arról, hogy a tagok gyorssegély iránti jogos kéréseit ki-
elégítse. Ezért az igazgatóság 1934. évi október hó 20. napján a szanatórium-alapból gyorssegélyezés céljaira az „A” Csoportban 304.000, a „B” Csoportban 196.000, összesen 500.000 lejt igénybe vett.

Kérjük a taggyűlést, hogy az igazgatóság eme intézkedését, melyet a tagok érdekében tett, vegye tudomásul és egyben mondja ki, hogy

a szanatórium-alapot gyorssegély-alappá változtatja, hogy a segély iránti igényeket zavartalanul kielégíthessük.

A folyósított gyorssegélyekből az „A” Csoportban 328 tag visszafizetett 145.815 lejt, a „B” Csoportban 173 tag visszafizetett 56.086 lejt, összesen a két csoportban 501 tag visszafizetett 201 ezer 901 lejt.

Gyorssegély-alapunk 1934. december 31-i álladéka az „A” Csoportban 102.383 lej, a „B” Csoportban 164.934 lej, összesen 267.317 lejt tesz ki a két csoport álladéka. Örömmel jelentjük, hogy

a gyorssegélyezés óta a törölt tagok száma állandóan csökken.

Jelentjük, hogy az „A” Csoportban 599 ügdarab, a „B” Csoportban 300 ügdarab, összesen az 1934. év folyamán 899 ügdarab érkezett. Ezek megfelelően tárgyaltattak és elintéztettek.

Súlyos veszteség érte az elmúlt évben a temetkezési csoportot. Elragadta a halál közülünk Pribán Miklós igazgatósági tagot. Nevezett odaadó hűséggel és meleg szeretettel viseltetett mindenkor a temetkezési csoport iránt. Indítványoz-

zuk, hogy Pribán Miklós igazgatósági tag érdemeit jegyzőkönyvben örökítsük meg.

Alapszabályaink értelmében a taggyűlés feladata az igazgatóság 4, a választmány 8 tagjának megválasztása 3 évre, továbbá 18 választmányi póttag megválasztása egy évre.

Az igazgatóság tagjai közül lejárt Mizera József és Zombory Gyula igazgatói megbízatása.

A választmány tagjai közül lejárt Pápay Lajos, Glück József, Sztojka Kálmán, Butskó Béla, Jakabffy István, Buday Mihály, Nánassy László és Curticean Stefan, valamint 12 választmányi póttag megbízatása, nevezetesen: Birkenheuer Péter, Dittrich Albert, Bedő László, Horváth Balázs, Jahoda Béla, Koncsek Lajos, Matekovits László, Miloszáv János, Csatlós István, Tatu Lázár és Kucséra János választmányi póttag megbízatása.

Tisztelt Közgyűlés!

A felsorolt szám adatok hallatára büszke öntudattal tekintünk vissza az elmúlt tíz évre, mert Arad iparossága a példásan működő temetkezési csoport megalkotásával olyan intézményt létesített, amelyhez hasonlóval kevés társadalmi réteg dicsekedhetik. Megállapíthatjuk, hogy

az elért siker titka az a bizalom és szeretet amellyel tagjaink a temetkezési csoportok iránt viseltettek.

Jelentjük, hogy a nemfizető tagok száma a 800 haláleseti járulék befizetése után rohamosan növekszik, mert, mint említettük, jelentős az olyan tagok száma, akik tovább fizetni nem tudnak.

A nemfizető tagok számának növekedésével egyenlő arányban csökken a taglétszám, ezért

rövidesen bekövetkezik az az idő, amikor az „A” és „B” csoportot egyesíteni kell.

Kérjük, mondja ki a taggyűlés: felhatalmazza az igazgatóságot, hogy amikor a temetkezési csoport

Egyhangú volt a részleges tisztújítás is.

A zugó tapsviharral honorált igazgatósági jelentés után mély csöndben hirdeti ki az elnök, hogy a közgyűlés egyhangúlag megszavazta a felmentvényt és egyhangú szavazással emeli határozattá az igazgatóság minden egyes határozati javaslatát. A nagy csendet csak az elnöki szót követő helyeslő morajlás töri meg.

A titkári jelentést Székely Béla, a pénztárnoki jelentést Kőszeghy Emil olvasta fel. Mindkét jelentést egyhangúlag vette tudomásul a közgyűlés és egyhangú határozattal szavazták meg a jövő évi költségvetést is.

Ezután a tisztikar kiegészítése ment végbe. Olariu elnök ennél a pontnál is mint egyhangú határozatot enunciólta, hogy az igazgatóság listáját a közgyűlés elfogadta.

Három évi hatállyal Curticean Stefan, Holló Frigyes, Mizera József és Zombory Gyula lettek az igazgatóság tagjai. A nyolc megüresedett választmányi tagságot Pápay Lajos, Butskó Béla, Coroban Stefan, Jakabffy István, Glück József, Sztojka Kálmán, Nánassy László és Birkenheuer Péter tagokkal töltötték be. A négy választmányi póttag helyére Dittrich Albert, Bedő László, Horváth Balázs, Jahoda Béla, Matekovits László, Koncsek Lajos, Miloszáv János, Tatu Lázár, Kucséra János, Csatlós István, Jancsin Miklós és Gáspár Árpád választottak.

tok érdekében szükségesnek tartja, vigye keresztül az egyesítést.

Mozgalmas, nehéz esztendő volt a múlt év, de eredményteljes is. Hosszu esztendőkre biztosítva van a csoport fejlődése, mert bár nem a szükségesnek mutatkozott 1600 temetkezési járulék fizetésére vonatkozó igazgatósági javaslatot fogadta el a múlt évi taggyűlés, hisszük, hogy

az 1200 temetkezési járulék fizetésére vonatkozó közvetítő indítvány elfogadása révén a temetkezési csoportot jelentősen megerősítettük.

Igazgatósági jelentéseinket évről-évre azzal fejezzük be, hogy felhívást intézünk tagjainkhoz arra vonatkozólag, hogy a csoport igazgatóságát támogassa munkájában azzal, hogy

igyekezzenek új tagokat szerezni a temetkezési csoportoknak.

Ezek a felhívások azonban nem nagy eredménnyel járnak, ugyanis amint a részletes jelentésünkből kiviláglik, az 1934. évben mindössze 25 tagot vettünk fel és ezeknek legnagyobb része önként jelentkező tag volt.

Most megismételjük felhívásunkat és nyomatékosan figyelmébe ajánljuk tisztelt tagtársainknak, a tagszerzési akcióba bekapcsolódni sziveskedjenek. Tegyük ezt már saját érdekükben is, mert minél nagyobb a csoport taglétszáma, annál inkább biztosított a temetkezési csoport jövője.

Tíz éves munkánk nehéz, gondterhes időszakát zárjuk le ezzel a mai jelentésünkkel. Hiszük, hogy a tagok bölcsessége révén szebb, virágzóbb korszak nyílik meg a második tíz évvel és a multak tapasztalatain okulva és rendíthetetlen bizalommal a jövő iránt, még nagyobb, még erősebbé fogjuk fejleszteni az Aradi Iparosok Temetkezési Segélyező Csoportját.

lő, Horváth Balázs, Jahoda Béla, Matekovits László, Koncsek Lajos, Miloszáv János, Tatu Lázár, Kucséra János, Csatlós István, Jancsin Miklós és Gáspár Árpád választottak.

★

Igy ment végbe Arad legazerenyebb, de szerezése ellenére is számlálatlan milliókat forgató iparos intézményének tizedik évi jubileum közgyűlése. A napirend pontjainak letárgyalása után Olariu Iustin néhány szavas elnöki záróbeszéddel sietve befejezte a közgyűlést. Nehogy még fel találjon állani valaki és mint külön érdemet ünnepeje, hogy a szerény aradi iparos intézmény igazgatóságának is vannak érdemei abban, hogy a szegény emberek tizmilliói bánattól roskadozó özvegyek és árvák eszéinek könnyeit törölték le...

PROBLEMA.

Professzor ur neje ikreket szült. A maddm büszkén mutatja az apának a két formás ujszülöttet. Professzor ur zavartan nézi az ikreket, azután szarkozottan megkérdezi:

— Melyik az enyém?

Az iparos ifjúság előzetes katonai kiképzése.

A timisoarai munkaügyi felügyelőség arról értesült, hogy számos munkaadó iparos és kereskedő vasárnap és ünnepnapon is dolgoztatja a nála alkalmazásban álló 18—20 éves ifjakat, akik ezért nem látogathatják az előzetes katonai kiképzési tanfolyamot. A munkaügyi felügyelőség ezután is figyelmezteti a munkaadókat, hogy kötelesek a 18—20 éves ifjaknak a tanfolyam látogatását engedélyezni és azt ellenőrizni. Egyben figyelmeztet a munkaügyi felügyelőség, hogy akik tudomást szereznek olyan esetről, amikor a munkaadó nem engedélyezi az ifjakkal a tanfolyam látogatását, jelentsek azt be a megfelelő intézkedések foganatosítása céljából.

EGYSZER BEVALT.

Ész nélkül rohan Kohn a doktorhoz és kihevve így szól:

— Kérem, doktor ur, a feleségem az én látogatása után rosszabbul lett, legyen szives jöjjön megegyezzer.

Hajmosó és hajszáritó

készülékek és más

fodrászati cikkek

olcsón, szakszerűen

Kőszeghy Sándor Fia

Arad,

Bul. Reg. Ferdinand 63 - 65

volt Dengli-ház.

Kenyérbélyeg helyett kemenceadó...

A sütőiparosság sérelmesnek minősíti a kemenceadó tervét

Négyzetméterenként 350 lejre tervezik az új sütőipari adót, ami nagyobb sütőüzemeknél évi 40—60 ezer lejre rugna.

Egy táborban az új adónem ellen Erdély és Bánság egész sütőiparossága

A hazai sütőiparosság, mint jelentettük, a közelmúltban népes kongresszust tartott Bucarestben és egyhanguan állást foglalt a kenyérbélyeg ellen, amelynek kiszivárgott hírek szerint újból való bevezetését tervezte a kormány. Illetékes körök, úgy látszik, belátták, hogy a sütőiparosságnak igaza van, mert a kenyérbélyeg újból való bevezetéséről lemondott, ellenben

új adónem életbe léptetését vette tervbe a sütőiparosság terhére: a kemenceadót.

Az új adónem a kiszivárgott hírek szerint a kenyérsütő kemencék négyzetmétere után 350 lejre tenne ki évente és az összes többi közterheken kívül mint újabb megterhelés sújtaná a sütőiparosságot. Könnyű kiszámítani, mi jelent a sütőiparosságra az új megterhelés, ha figyelembe vesszük, hogy

egy nagy sütőüzemben 40—60.000 lejre rugna évente a kemenceadó

Nem érdektelen, hogy az új adónem bevezetését bucurestli nagysütők, helyesebben kenyérgyárak javasolták, ami azt látszik igazolni, hogy a főváros néhány sütőüzemének még a mai rossz viszonyok között is kitűnő lehet a menete-

lük. Egészen más a helyzet azonban Erdélyben és a Bánságban, amit a timisoarai szindikátus által kezdeményezett erőteljes mozgalom bőségesen igazol.

Holfinger Miklós elnök és Sechei Sándor alnök ugyanis a napokban Oradeára, majd onnan Clujra és Targu-Muresre utaztak, ahol az ottani sütőkkel kerestek érintkezést. Tekintettel arra, hogy a három város sütőiparosai eddig nem ismerték fel annak fontosságát, hogy egy táborban védjék meg érdekeiket, a két timisoarai sütőmester figyelmeztette az erdélyi kártyársakat a reájuk háruló feladatokra.

A két timisoarai iparosvezér erdélyi útja teljes sikerrel járt.

A sütők ugyanis nem hajlandók vállalni a felelősséget azért, hogy a kemenceadó, valamint a felmerülő forgalmi adó miatt áremelésre kényszerüljenek.

A TÖRVÉNYSZÉK FOLYOSÓJAN.

- Mit keresel itt?
- Tárgyalásom van.
- Vádolt vagy?
- Naná, koronabíró.

nyok, autók, egész kis városok fából, fémről és valami ismeretlen új olcsó anyagból. Ez a vásár egyik legérdekesebb látványossága, állandóan rengeteg ember tartózkodik a játék-csarnokokban és a felnőttek ugyanolyan élvezettel nézik a játékokat, mint a gyermekek. Még kell említenem még az utazócikk és bőrök kiállítását, amely nagy, impozáns és a fejlett német bőrpar demonstrációja, továbbá a porcellán és üvegipar termékeit, amelyekből sok komoly üzletkötés történt. Üveget és porcellánt Románia is sokat vásárolt. Végül a papíros és irodai felszerelések kiállítási csarnoka érdemel elismerést, ahol megint dominál a sok új találmány, ami mind arra szolgál, hogy megkönnyítse a tisztviselők munkáját.

Bazili oradeai mérnök a lipcsei vásár egyetlen romániai kiállítója.

Nagy feltűnést keltett a lipcsei vásáron Bazili Mihály oradeai mérnök, az ottani városi villamos művek igazgatójának fényreklámkiallítása. Bazili mérnök találmánya egy nagyon olcsó és egyszerű konstrukció, amelynek segítségével a legmagasabb fényhatás érhető el és a színek állandóan váltakoznak. Különösen üzletportálok és kirakatok reklámjára és megvilágítására kiválóan alkalmas és észszerű felhasználása szinte korlátlan lehetőségeket nyújt. Bazili mérnök találmánya szép sikert aratott, sokan vásároltak is a készülékből és a tehetséges román mérnök jó üzleteket kötött Lipcseben. Bazili mérnök az egyedüli román kiállító.

Ha román kiállító nincs is, de annál több a romániai látogató. Lépten-nyomon hallani román szót és minduntalan találkozom erdélyi magyarokkal és németekkel, közöttük természetesen aradiakkal is. Szabó Miklós, a Szabó Albert üveg és porcellánárú-cég egyik főnöke itt van, azután Pinter Viktor, a Pinter és Társa tüköryár tulajdonosa, Adler Tibor mérnök, nagykereskedő, Busch Andor, dr. Antal András, Bauer műszerész, Lengyel Béla fáklyagyárossal is találkoztam és Vidor Tibor kereskedővel, Matuz szerelővel is. Sok ismert timisoarai, cluji és oradeai kereskedő jött el a lipcsei vásárra, hogy felfrissítse árukészletét.

A német szervezés csodája.

A rendezés pontosságáról írni fölösleges. A német alaposságot mindenki ismeri. Nem tudom, hány tízezer vagy százezer idegen van a városban, de azt tudom, hogy minden ideérkező vendég ellátásáról gondoskodtak, aki leszáll a vonatról, öt perc múlva már tudja, hol fog lakni. Itt nincsen szállodakeresés és szaladgálás, mindent előre megorganizáltak, a felvilágosító irodák minden óhajt és kívánságot percek alatt teljesítenek. És a vásáron senki el nem téved, táblák, irányt és helyet mutató jelzések adnak felvilágosítást, aki egyetlen szót nem tud németül, ez is megtalál mindent. A nyelvi nehézség különben nem probléma, mert rengeteg hivatásos tolmács van, aki díjtalanul ad felvilágosítást, sőt el is kíséri az idegent és mindaddig mellette van, amíg az illetőnek szüksége van rá. Voss, a vásár igazgatója és szervezője valóságos zseni az organizálás terén. A legnagyobb elismerés illeti Schuster nyugalmazott ezredest a vásár oradeai és Angebauer Jenőt, a vásár timisoarai megbízottját, akik a romániai utasforgalmat bonyolították le és udvariasan és előzékenyen megkönnyítették az innen odamenők utazását és gondoskodtak különböző kedvezményekről is, amiknek itt mindenki nagy hasznát veszi.

Játék, üveg, porcellán...

A világítási ipar, a villanyreklámok és csillárok osztálya szintén rendkívül érdekes. Sok ötletes új dolgot produkáltak ezen a téren, a vásárlás azonban nem nagy, itt főleg a belföld vesz. A vas és acélárúknak jó piaca van. A kereslet az olcsó áruk iránt jelentős, különösen Nyugat-Európa mutat nagy vételi szándékot, komoly kötések is történtek. Rendkívül tetszetős és feltűnőek a kosárak, most látom csak, hogy háncksokból és fahéjjakból mennyi ügyes dolgot lehet csinálni. Biztos, hogy ezekből a cikkekből rengeteg viznek külföldre és csakhamar nálunk is lehet látni ezeket a kedves tárgyakat. Egy pavillonban iparművészeti holmik kápráztatják el a szemet. Ezer és ezer művészi keramika és fémdarab. Külön szenzáció a játékkiallítás. Ezen a téren a németek különben utólráhetetlenek. Bámulatos, hogy mi mindent találnak ki a gyermekek szórakoztatására. Vasutak, mozd-

Helyszíni riport a lipcsei mintavásár csodáiról

Írta: Major Béla

A világhírű lipcsei vásár olyan, mint a Babel. Nem építkezésben, hanem a nyelvek sokaságában. Persze dominál a német szó, de lépten-nyomon hallani franciát, angolt, olaszt, spanyolt, hollandot, különféle skandináv beszédet és természetesen sok magyart, román, azután minduntalan találkozik az ember japánokkal, kínaiakkal, barnaképu afrikaiakkal, szerbekkel, csehekkel bolgárokkal. Valóságos Babel. És mindenkit, aki itt van, a vásárlás hozott ide. Ezek a siető és mindent alaposan megnéző urak és hölgyek nem gazdag turisták, akik becsavarogják a világot, hanem komoly üzletemberek, cégek képviselői, akik eladni vagy venni akarnak Európa legnagyobb vásáran. Itt most a nemzeti szocializmus másodrendű kérdése, a textil, a gép, az üveg és porcellán a fontos. Politikával senki nem törődik, Lipcse komoly, józan, hűvös kereskedőváros, ahol az emberek pénzt csinálnak.

A textil-árú és a gép a helyzet magaslátán...

A vásár nemcsak erkölcsi felelősséget, hanem anyagi sikert is hozott. A Messe vezetősége nagyon meg van elégedve az eredménnyel. A látogatók száma, a forgalom, az eladott áruk mennyisége és a befolyt összeg jóval nagyobb, mint az előző esztendőben. Az első napokban kicsit tartózkodó volt a vételkészség, de azután megindult az üzletkötés, amely csakhamar szédületes arányúvá növekedett. A hivatalos Messeiroda minden nap kiad jelentéseket, amelyben tájékoztatja a közönséget a helyzetről. A legnagyobb forgalom és a legjobb üzlet a textilszakmában volt. Hetvenöt százalékkal több üzletkötés történt, mint az előző évben. A főfogyasztó Németország, de sokat vásároltak az olcsó német textiláruból külföldiek, főleg Ausztria, Csehszlovákia, Svédország, Norvégia,

Belgium és Spanyolország. Másik domináló cikk a gép. Ezer és ezer géptípust látok, a tizedének sem tudom a rendeltetését. A szakemberek azonban nagy komolyan óráig vizsgálják a ravasz konstrukciókat, amelyek ott a vásár helyén a nagy csarnokokban mutatják be, hogy mit tudnak. Különösen érdekesek az újfajta szerszámgépek, amelyek pillanatok alatt dobják ki magukból a szerszámokat. Ugy hallottam, hogy ezekből, valamint új típusu motorokból sokat adtak el. Sok helyen találkozom komolyarcu japánokkal, akik mindent feljegyeznek, mindent alaposan tanulmányoznak, fényképfelvételeket készítenek. Azt mondják, hogy a japánok ipari kémek. A németek nem törődnek vele. A német gépipar, amelynek évszázados múltja van, nem lehet márról-holnapra ellopni...

A világítási ipar, a villanyreklámok és csillárok osztálya szintén rendkívül érdekes. Sok ötletes új dolgot produkáltak ezen a téren, a vásárlás azonban nem nagy, itt főleg a belföld vesz. A vas és acélárúknak jó piaca van. A kereslet az olcsó áruk iránt jelentős, különösen Nyugat-Európa mutat nagy vételi szándékot, komoly kötések is történtek. Rendkívül tetszetős és feltűnőek a kosárak, most látom csak, hogy háncksokból és fahéjjakból mennyi ügyes dolgot lehet csinálni. Biztos, hogy ezekből a cikkekből rengeteg viznek külföldre és csakhamar nálunk is lehet látni ezeket a kedves tárgyakat. Egy pavillonban iparművészeti holmik kápráztatják el a szemet. Ezer és ezer művészi keramika és fémdarab. Külön szenzáció a játékkiallítás. Ezen a téren a németek különben utólráhetetlenek. Bámulatos, hogy mi mindent találnak ki a gyermekek szórakoztatására. Vasutak, mozd-

Új taxával sújtották a cementet, de az áremelést nem engedélyezi a kormány.

A pénzügyminiszter értesítette a cementgyárosokat, hogy minden vagon gyártott cement után az állami illetéket háromszáz lejre emelte. Utasította egyben a gyárosokat, hogy ennek ellenére nem szabad a cementet drágábban árusítani.

VIGASZTALAS.

- Mit szólsz hozzá, szegény Pepinek meghalt az ura.
- Rettenetes.
- Igen. Még szerencse, hogy szegénykémnek olyan jól áll a fekete ruha.

Tölgyfácölöpökre építik a timisoarai görögkeleti katedrális.

A timisoarai román katedrális építési tervét véglegesen elfogadták. A nagyarányú középítés negyvenmillióba kerül. Négy-öt év alatt épül fel a legmagasabb épülete lesz a városnak, mert csúcsa 83.5 métert ér el. A hírneves Milléniumi-tempom például, a gyárvárosi római katólikus plébániatemplom keresztje 76 méterig nyúlik a magasba. A katedrális építési terveit I. D. Traianescu bucuresti építész, akadémiai tanár készítette. Az építkezésre a napokban írják ki a pályázatot, a munkát még a tavasszal megkezdik. A talajviszonyok megvizsgálása után arra a meggyőződésre jutottak, hogy szükséges lesz tölgyfa pilótákra építeni, amint hogy a város sok régi épülete mind tölgyfácölöpökön nyugszik.

NEM BABONA.

- *Lonci, mit jajgatasz úgy?*
- *Hogyne jajgatnék, mikor 13-an ülünk az asztalnál.*
- *De hiszen te nem vagy babonás...*
- *Nem, de csak tíz személyre főztem.*

Román elem alkalmazása az iparban.

A Curierul Banatului című közgazdasági lap, amely Conciatu Joncunak, a timisoarai kereskedelmi és iparkamara főtitkárának tulajdonát véli, érdekes cikkben foglalkozik a numerus qualis mozgalmakkal kapcsolatban a román elemek az iparban való alkalmazásával. A cikk megállapítja, hogy ez az akció nem törtenhetik forradalmi úton, mert a gazdasági életben nem lehet forradalmi megoldásokkal kísérletezni, anélkül, hogy ez ne rendítse meg az államgazdaságot. Ennek a kérdésnek a megoldása csak természetes fejlődés útján képzelhető el.

Convocare.

„Mercur” S. A. pentru comerţul mărfurilor comerciale Arad şi va ţinea

ADUNAREA GENERALE ORDINARA

În ziua de 24 Martie 1935 la ora 11 a. m., în sala de lectură a Căminului Industrişilor (Str. Brătianu Nr. 18. et. I.) iar în cazul când acţionarii nu se vor prezenta în număr suficient cerute statute pt. a decide valabil, în ziua de 31. Martie 1935 la ora 11 a. m. tot acolo, cu următoarea ordine de zi:

1. Darea de seamă a Consiliului de Administraţie asupra gestiunii pe anul 1934.
 2. Raportul cenzorilor.
 3. Aprobarea bilanşului şi contului de profit şi pierdere încheiat în ziua de 31 Decembrie 1934
 4. Descurcarea Consiliului de Administraţie şi a cenzorilor de gestiune lor pe anul 1934.
 5. Eventuale propuneri.
- Arad, la 11. Martie 1935.

Consiliul de Administraţie.

Meghívó.

„Mercur” Arukereskedelmi R. T. Arad a. f. évi március 24-én, határozatképtelenség esetén március 31-én d. e. 11 órakor az aradi Iparos Otthon olvasó termében (Str. Brătianu 18. sz. I. em.) tartja

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉS

a következő tárgysorozattal:

1. Az igazgatóság jelentése az 1934 évről.
 2. A felügyelő bizottság jelentése.
 3. Zárószámok megvizsgálása és a mérleg megállapítása.
 4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
 5. Esetleges indítványok.
- Arad, 1935 március hó 11.

Az igazgatóság.

ISKOLABAN.

- *Pista, mondd meg nekem, mit csinál a denevér télen, amikor nem talál magának enni valót?*
- *A lábánál fogva akasztja fel magát szegényke.*

A vásárra járó iparosok kötelesek az iparigazolványt és az eladási engedélyt felmutatni

Az állami munkügyi felügyelőség figyelmezteti a vásárokrá járó iparosokat, hogy úgy iparigazolványukat, mint pedig eladási engedélyüket a kirakodó vásárok alkalmával vigyék magukkal. Ezentúl a vásári iparosokat szigoruan ellenőrzik és azokat, akik a szükséges iratok

lkal nem rendelkeznek, eltiltják a vásáron való eladásól. Az ellenőrzést nemcsak a városokban, hanem a vidéki országos vásárokon is szigoruan eszközlik.

Koratavaszi divatjelentés

A tél mégis csak végetért. Hölgyeink a téli kabát uralmát már megúva biztosan örömet öltek magukra a tavaszi divat remek újdonságait. Nézzük először is a koratavaszi mindenkori diktátorát,

a kosztümöt.

Az angol divat ismét kitett magáért. Az új tailormade modellek és férfi fazonu kabátok korrekt és szigorú vonalú szabást mutatnak, de kinnangsúlyozott egyszerűségükben is rendkívül érdekes hatásokat ígérnek.

Az angol divat klasszikus elemei, a testhez álló zakó, a szigorú vonalú raglán, a divaton felüli sport- és utazó ulster, a háromnegyedes és hétényolcados köpeny, a rövid egyenes vonalú kabátka, mindezek természetesen számos változatban vannak képviselve. Igen divatos a frakkszerűen szabott kosztümkabát, mely alatt a mellényke látszik.

A mellénnyel

különböben is gyakran találkozunk, kabáttal és kosztümrel kombinálva. Mint hozzáadózott mellényrész, vagy mint önálló ruhadarab szerepel. Nem hiányzik az egyenes vonalú, öves delelti kabát sem.

A francia szabásu

komplékabátok

is minden hosszúságban szerepelnek. Gloknisan rendkívül hűvös esnek, elől igen gyakran szétállnak. A bőség a háromnegyedeseknél főleg ha ul van. Salszerűen hátravethető gallérral vagy gallér nélkül készülnek.

Nagy kedveltségnek örvendő idén

a kepi is.

A ruhákat gyakran kabát helyett kepi egészíti ki, úgy a konzervatív szövetmodelleket, mint a se-lyemruhákat. Rendszerint csipőig ér, simán kőpényszerűen esik.

Igen divatos a ruhák felsőrészének

másszínű anyaggal való kombinálása.

Gyakran a bluzok is két különböző színű anyagból készülnek. A szoknya vonala a deleltti ruháknál sima, hól

és főleg slicc adja meg a lépéshez szükséges bőséget.

Délutánra enyhén gloknizódhat

Szép és érdekes ujitása a divatnak

a taft megjelenése az uccán.

Akár mint teljes ruhaanyag akár mint disztés. A taft mellett a deleltti ruhák gyakori és fiatalos disze a piké paszpól, legyező- és pasztronszerű szabó alakjában.

Az ideai tavasz

uralkodó színe a szürke, igen divatos a kék és barna különböző árnyalata.

A csikoz anyagok erősen előtérbe kerülnek. Kompléhos lágy esesű, düftinfogású szöveteket használunk.

Mindezekből láthatjuk, hogy igen szép és változatos divatnak nézünk elébe, amelynek keretében igazán nem lesz nehéz, hogy bárki megtalálja az izlésének és egyéniségének megfelelő fazont és összeállítást.

Színházi és estélyi ruhákat legszebben

fest és tisztit

KNAPP

Strada Episcopul Radu 10.
Földi: Strada Brătianu 11.

Anglia a szövethetkezetekért.

Egyik legnagyobb angol napilap jelentése szerint az angol szövethetkezetek tíz éves tervet dolgoztak ki a szövethetkezeti propaganda számára. A propaganda célja a tagok létszámának emelése. Cardiffban pünkösdkor szövethetkezeti kongresszus lesz és ott fogják a tervet jóváhagyni.

A propagandamunkában legnagyobb szerepük a női szövethetkezetek gildéknek van. Az angol nők nagy lelkesedéssel fogadják az eszmét és komolyan látnak a munkához.

Az angol szövethetkezeti mozgalom mindig támogatta a női munkát. A közelmúltban állást foglalt a leánygyermek iskolaköteles korhatárának felemelése mellett, a többtanulás lehetősége és a munkanélküliség számának csökkentése érdekében.

FATALIS VELETLEN.

Csiperke, aki agglegény, minden keresetét a kutyákra pazarolta. Nemrég azonban megdőszült és amikor egyik barátja meglátogatta, csodálkozva hallja, hogy Csiperke valamennyi kutyáját eladta.

— Csak nem a feleséged miatt adtad el a kutyákat? — kérdezi.

— De igen.

— Talán bántotta őket?

— Nem bántotta, mégis meg kellett válnom tőlük, mert a feleségem született Eckstein.

Nőifodrászszakadémia felállítását tervezik a drága benzín pótlására.

Érdekes kísérletet végez Budapesten két magyar mechanikus. Kísérletük lényege az, hogy a gépkocsikat a benzín helyett kukorica-csotkából fejlesztett gázzal lássák el, mint hajtóerővel. Kísérleteik állítólag meglepő sikerrel jártak a állításuk szerint 30 kiló kukorica-csotkával 80 kilométeres utat tehetnek meg az új fajta gépkocsik.

A találmánynak azért van különösen nagy gazdasági jelentősége, mert a benzinnel hajtott autók könnyen átalakíthatók erre az új fűtőanyagra.

Nőifodrászszakadémia felállítását tervezik az aradi nőifodrászmesterek

Az Aradi Nőifodrászmesterek Szindikátusa szerdán tartotta meg tisztújító közgyűlést az Iparos Otthon helyiségeiben amely alkalomból elnöknek Gallik Artur, alelnöknek Feil Mátyás, pénztárnoknak Prosenszky József, titkárnak Surányi István, ellenőrnek Fehér Lajos és Vogel József nőifodrászmestereket választották. A választmány tagjai Eipert Fidé, Fleischmann István, Molnár István, Nógrády Tivadar és Szabolcsy Kálmán lettek. Jegyző: Herman Róbert.

Az aradi nőifodrászmesterek új éra bekövetkezését várják az új vezetőség beiktatásával, amely hivatva lesz arra, hogy a mai rendkívül nehéz gazdasági viszonyok között segítséget nyújtson és támogassa az aradi nőifodrászokat, valamint, hogy a tervezett nőifodrászszakadémia felállításával a modern kor szellemének megfelelően nevelje és oktassa az új fodrászgenerációt. Az állandó jellegű bemutatófésülésen és demonstrációknál a szakmabeli iparosokon kívül a nagyközönség is részt vehet majd.

ERTETLEN FERJ.

— Siess, Regina, mert elkészünk a színházból.

— Nem értelek téged, Dolfi. Egy órája mondom, hogy öt perc múlva kész leszek és te folyton sürgetsz.

Rostschutzfarbe KAMPF HELLONIUM ROSTE

hochqualitatives Produkt für
Grund- und Deck anstrich
in allen Farben.
Man verlange HEL-LA Chemisches Laboratorium ARAD
Spezialangebot Str. Eminescu 27.

Felemelik az új házak adóját.

Az egyenes adók törvényének módosításával kapcsolatosan az új, 1934 évi augusztus 1. után épített házak adóját az épület értékének 3 százaléka emelik fel, statisztikai illeték címen. A jelenleg érvényben levő törvény szerint eddig ez az illeték a ház értékének 1 százaléka volt.

VALOGATÓS VASARLÓ.

Egy cseléd beállt a mézáróshoz:

— Kérek öt lejért kutyaeledelt, de ne legyen olyan kövér mint a tegnapi, mert a gazdám elrontotta a gyomrát.

Új illetéket vetnek ki az éjjeli mulatóhelyekre.

A pénzügyminisztérium azzal a tervvel foglalkozik, hogy az éjjeli mulatóhelyekre, amelyek nem kizárólag vendéglők, hanem programmal és zenével szórakoztató helyiségek, speciális illetéket vet ki az állam bevételeinek fokozása végett.

Ki lesz a cluj-i iparkamarai főtitkár?

A cluj-i kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli, hogy a kamara időközi bizottsága március negyedikén tartott gyűlésén foglalkozott az üresedésben levő főtitkári állás betöltésével. Az időközi bizottság dr. Ioan Muica és dr. Berecsky Ernő titkárokat hozta javaslatba, akik közül az egyiket a kereskedelmi és iparügyi minisztérium javaslatára királyi dekrétummal fogják kinevezni.

Új találmányok a kisipar szolgálatában

Miért versenyképesebb a nitrocellulóze politur, mint a sellakkpolitur?

Olcább, szebb és tartósabb az új módszer szerint készült politur. — Egy év alatt visszafizetődik az új eljárás által igényelt apparátusba fektetett tőke.

Az új módszerre való áttérésben az asztaloskisipar megelőzte a bútorgyárakat.

A hazai bútorgyártás és különösen a zongoragyártás iparunk legjelentősebb ágai közé tartoznak, mert gyártmányaikat a világ minden részére exportálják. Ezek az iparágak azonban nagy nehézségekkel küzdöttek a sellakkpolitur rendkívüli érzékenysége és csekély ellenállóképessége miatt. A politurozási eljárás feljavítása után kellett tehát kutatni. A gigantikusan kifejlődött amerikai autógyártás, amely már évek óta kizárólag a spricclakkozási eljárást alkalmazta, a bútorgyártás és zongoragyártás részére is iránymutató lett. Így merült fel az a gondolat, hogy a spricclakkpoliturozás a fafeldolgozó iparba is be kellene vezetni és alkalmazni.

A nitrospricclakkozás folytonos előre haladásával a lakkipar új segédanyagok után kutatott és sikerült új nyersanyagok alkalmazása után a már tökéletes eljárást a nitrocellulóze-fapoliturozásban elérni. Ezen új lakktécnika nem tekinthető a sellakkpolitur-eljárás ellenfelének, hanem csak egy új politurozási eljárásnak, mely a bútorgyártásban úgy Amerikában, mint Európában is a

Hogyan kell kitölteni az iparügyi minisztérium kérdőíveit?

Kilencpontos utasítást bocsátott ki az iparügyi miniszter, szigorúan előírva, hogyan válaszolandók meg a kérdőív egyes pontjai. — „A népi hovatartozás beiktatása ugyan csak a miniszter tájékoztatására szükséges, de a kitöltése mégis törvényes kötelesség”.

Megírta Az Iparos, hogy az iparügyi miniszter nem volt megelégedve a kisebbségi ipari üzemek személyzetére vonatkozóan felterjesztett kimutatásokkal, s újabb kimutatások kitöltésére hívta fel a vállalatokat. Erre nézve most körrendeletet intézett az ipari felügyelőségekhez, melyben előírta, milyen szempontok vezessék az ellenőrző szerveket a táblázatokkal kapcsolatban. A miniszter rendelete szerint a következő irányelveket kell szem előtt tartani:

1. A cég nevét a bejegyzés alkalmával irt elnevezés szerint kell megjelölni. Ezenkívül székhelyét és pontos címét is közölni kell.
2. Az állampolgárság rovatában a személyek állampolgárságát kell feltüntetni.
3. A nemzetiség rovatában („origina etnica”) azt a nemzetiséget kell feltüntetni, melyhez az illető tartozik. Ezt sem az állampolgársággal, sem a születési hellyel, sem a vallással nem szabad összetéveszteni. Annak dacára, hogy ez a rovat csupán a miniszter tájékoztatására szükséges, kitöltése mégis törvényes kötelesség, s így ennek elmulasztása a törvény értelmében büntetést fog maga után vonni.
4. A kort a születési év feltüntetésével határozza meg.
5. A végzettség igazolására fel kell tüntetni az illető birtokában levő diplomát, bizonyítványt s azt a hivatást, melyben specialista, mester, munkás, vagy egyéb képesítése van.
6. A működési körre a legnagyobb pontossággal kell felelni, mert ez lesz az alap az alkalmazottak különböző osztályokba történő beosztására és a százalék kiszámítására.
7. A szolgálati időre nézve az alkalmazási

szervezet keltét, évét, hónapját és napját kell feltüntetni.

8. Fizetés tekintetében a múlt évben (1934) fizetés címén felvett összegeket kell feltüntetni. azoknak az összegeknek a közlésével, melyeket más különböző címenek kapott az alkalmazott ebben az időben (bér, világítás, fűtés, élelmiszer, jutalék, részesedés, stb.)

9. A többi rovatokat a táblázathoz csatolt utasítás szerint kell kitölteni.

A miniszter felhívja a figyelmet arra, hogy a legtöbb vállalat nem küldött kimutatást igazgatóságának és felügyelő bizottságának tagjairól. Miután a törvény értelmében ezek legalább felerészben román állampolgárok kell, hogy legyenek, a nemzeti munkavédelemről szóló törvény végrehajtási utasításához csatolt minta szerint be kell mutatni az erre vonatkozó kimutatásokat.

A Dimineata azt a megjegyzést fűzi a miniszter rendelkezéséhez, hogy sem a törvény, sem a végrehajtási utasítás nem foglalnak magukban olyan rendelkezést, mely szerint az alkalmazott nemzetiségét is fel kell tüntetni a kimutatásokban. A lap szerint ez különben is kivételre lenne, mert ellentétben áll az alkotmánnyal, s így nem lehet szó alkalmazásáról.

A kormányának előbb tisztázni kell, mit értünk „nemzetiség” alatt? Arra kellene felelni tehát, amire sehol a világon nem tudnak választ adni. Előbb bizottságokat volna jó kiküldeni minden egyes esetben, hogy ezek a nemzetiségi kérdésben határozzanak. Addig nem lehet követelni egyetlen állampolgártól sem, hogy a táblázatot az „origina etnica” tekintetében kiállítsák.

Legrovidebb idő alatt vezető pozíciót tudott magának biztosítani. A nitropolitur-technika ugyanis nemcsak minőségi, hanem anyagi előnyöket is nyújt, ami a mostani válságos időkben nem lebecsülendő.

Az egyes módszerek előnyeinek összehasonlításánál a következő négy szempont veendő tekintetbe:

1. a politurozás időtartama
2. az elkészítési idő,
3. az anyagköltség,
4. a technikai és minőségi különbségek.

Mint áttekinthető példa szolgáljon egy hálószoba-berendezés politurozása alapul 22 négyzetméter külső és 15 négyzetméter belső területtel.

Milyen a munkamenet a politurozás régi módszerénél?

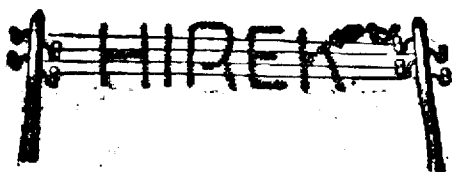
Az előállítási mód a régi rendszerű politurozásnál a porüstömítéssel kezdődik. A porüstömítés politurfolyadékkal történik, mely 15—20 százalékos sellakk és spiritusz oldatból áll habköpör segítségével. A spiritusz gyors elpárolgása után vékony sellakkfilm marad vissza, mely a porusokba süllyed és beszárad. Ez az alapozás annyiszor ismétlődő, amíg a politur még az átszáradás után is sima felületet képez. Ez az alapozási réteg gyöngén csiszolandó és a politurfolyadék polirlabda segítségével körformájú mozgás után az alapfelületeken egyöntetűen eloszlatandó. Az előbb ismertetett műveletnél gyakran politurrolaját is használnak. A réteg elkészítése után a felületet száradni hagyjuk. Mivel mindenkor csak egy vékony réteg készíthető, a munkamétódus nagyon hosszadalmas, úgy, hogy ügyességet és nagyfigyelmet igényel, mert vigyázatlanság folytán az egész politur elromolhat és az egész munka újból teljesen előlől kezdhető. A rétegek száma és a

száradás ideje az elérendő minőség szerint igazodik. Az utolsó réteg bécsi mésszel vagy politurvizzel tükörfényesre poliroztatik. A próbaszoba munkaideje két munkásnak 120 óráját veszi igénybe.

A nitropoliturozás munkamenete.

A nitropolitur-eljárásnál csupán egy nap szükséges az előmunkálatok és a porüstömítés elvégzésére.

A porüstömítésre különös súlyt helyezendő, mert ettől függ a politur egész sikere. Rosszul porüstömített fánál könnyen előfordulhat, hogy a politur besüllyed. A porüstömítéshez többnyire olajos porüstömítő használatát, mely a porusokat nemcsak elzárja, hanem azzal a tulajdonsággal is rendelkezik, hogy a szép faképződményeket kirajzolja, ami a bútort értéket lényegesen emeli. A porüstömítés céljára töltőanyagul a porüstömítőpor különböző faszínekben: mint mahagoni, dió és tölgy használatát. A megszáradt porüstömítőre 2—3-szor nitropoliturt spriccelünk. Ezáltal a spricclakkozás által 1—2 óra alatt vastag sellakkréteget kapunk, amivel az elkészítési idő lényegesen megrövidül. A réteget teljes átszáradás után üvegpapírral petróleum vagy benzín hozzáadásával annyira lecsiszoljuk, hogy a spricclakkozás által keletkezett felületi egyenetlenségek, mint narancshéjszerűség, stb. eltűnjenek. A csiszolás még azzal az előnnyel is jár, hogy a további megdolgozás könnyebben eszközölhető. Az esetleg előfordulható keresztülcsiszolás megfelelően kijavítandó. Az elvégzett csiszolás után a felület petróleum vagy benzín-maradéktól alaposan megtisztítandó, ami száraz kendővel való ledörzsölés után történik. Ezután a csiszolási karcolásokat és egyéb egyenetlenségeket elosztópoliturral épen úgy simává tesszük, mint a sellakkpoliturozásnál. Ha különle-

AZ IPAROS

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési ára egész évre intézménynek és nagy cégeknek 1000 lej, félévre 500 lej. Iparosoknak egész évre 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej.

Hirdetés nagyzetcentiméterenként 4 lej. Éves hirdetéseknek árengedmény.

Redakcia és adminisztráció — Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redaktion und administration Arad, Caminul Industriilor-Iparos Otthon.

Nem lesz iparkiállítás Jimbolián.

Számos lapban az a hír jelent meg, hogy a Jimboliái Iparos Egylet az év júniusában iparoskiállítást rendez. A Jimboliái Iparos Egylet most ezt a hírt megcáfolta. A vezetőség ilyen határozatról nem tud és kiállítást nem is rendez.

— Mennyivel emelik a forgalmi adót? A pénzügyminiszter az új költségvetés kiegyensúlyozásának érdekében, amint ezt már közöltük, elhatározta a forgalmi adók emelését. Az elhatározás elvi meghozatala óta a költségvetés összeállításának nehézségei növekedtek és evvel párhuzamosan a tervezett adóemelés mérve is egyre emelkedett. Ma már ott tart a pénzügyminiszter, hogy a legtömegesebb adótételt, a 2.40 százalékosat 6 százalékra készül emelni. A több mint kétszeres emelés elég kiadónak ígérkezik, mert a forgalmi adóknak ez a kategóriája eddig is a legjövedelmezőbb volt: 600 milliós forgalmiadó hozamban a 2.40 százalékkal megrótt cikkek adója 1 milliárd lejt reprezentált.

— A nemzeti munka védelméről szóló törvény gyakorlati végrehajtása. Bucurestiből jelentik: A „Tempo” jelentése szerint a nemzeti munka védelméről szóló törvény alkalmazása már a közeljövőben megkezdődik. A törvény végrehajtására kiküldött bizottság pénteki ülésén fontos határozatot hoz, amennyiben nagyobb számú jogvégtett román fiatalembernek a magánvállalatoknál való elhelyezéséről gondoskodik. Ezzel kezdetét veszi a törvény gyakorlati végrehajtása.

mes minőségű butorok gyárttatnak, a kiszáritott politurréteget politurpasztával és politurvizzel kipohirozzuk.

Különböző cégek reklámjaiban gyakran olvasuk, hogy egy szobaberendezés a nitrolakkozási eljárással egy nap alatt készül el. Ez azonban minőségi munkánál, amikor az egyes rétegek még ki sincsenek száradva, teljes lehetetlenség. Ilyen gyors munkánál gyakran hibák történhetnek, a melyek azután természetesen a nitrocellulózepolitúr rovására tudatnak be. A próbaszoba munkaideje 28 órát igényel két munkás részéről.

Összehasonlítás a régi és új módszer elkészítési ideje és költségei között.

Elkészítési időnek azon idő számít, amely a politurozás megkezdésétől az utolsó munkamenetig tart, beszámítva a száradási időket is. A próbaszoba elkészítésére a sellakkeljárásnál a teljes elkészítésig három heti idő szükséges, míg a nitropolitur-eljárásnál 3 nap alatt a legsebb minőségű politurfényezést lehet elérni.

A költségeket illető válasz nem korlátozódhatik kizárólag az anyagköltségekre. Más egyéb költségek is tekintetbe veendő, mint pl. munkadíjak, kamatvesztés, tőkebefektetések, stb. A sellakkeljárásnál az anyagköltségek a kérdéses próbaszoba után mintegy 1000 lejre rugnak, míg a nitroeljárásnál az anyagköltség 2300 lejt tesz ki. Ezzel szemben figyelembe veendő, hogy míg a sellakkeljárásnál 3 hét, addig a nitropolitur-eljárásnál három nap munkabéreköltsége kalkulálandó, mely körülmény egymagában is a nitroeljárás előnye mellett dönt. A mai viszonyok mellett a tőkebefektetés ideje is tekintetbe veendő. Egyáltalában nem mindegy, hogy a befektetett tőke három héttel korábban vagy később használ-

— Tisztújítás az aradi borbélyok egyesületében. Az Aradi Borbély és Fodrászmesterek Szindikátusa a napokban tartotta rendes évi közgyűlést az Iparos Otthonban. A közgyűlést Birkenheuer Péter elnök nyitotta meg és meglepő szavakkal üdvözölte a megjelenteket. Ezután az évi jelentés ismertetésére került sor, majd az új tisztikar megválasztása következett. Az új vezetőség a következőképpen alakult: Diszelnök: Hillyer Mihály, disztig: Gabos Jenő dr. Elnök: Birkenheuer Péter. Ugyvezető elnök: Bodrogeanu Aurél. Alelnök: Kornett Gerő. Titkár: Jäger T. Pénztárnok: Ritter Mihály. Ellenőrök: Molter Péter, Rotten Sándor és Vida Lajos. Póttag: Mihájlovits Marinko. Választmányi tagok: Kornett Péter, Krausz János, Remszing Vendel, Nemczor István, Prosenszky József, Zombory Gyula és Orttmann Ferenc. Választmányi póttagok: Babits Nedelco, Bock József, Brezna Jakab és Franck Mihály. A választások megejtése után Bodrogeanu Aurél beszámolót tartott a tanoncskolában kifejtett tevékenységéről. A közgyűlés köszönetet mondott Gabos Jenő dr.-nak és Ritter Mihálynak az alapszabályok módosítása körül kifejtett tevékenységükért és ezzel a gyűlés véget ért.

TALALÓS KÉRDÉS.

— Miért áll a golya egy lábon?
— Mert ha ezt az egy lábát is felemelné, elesne.

— A genfi Nemzetközi Munkaügyi Hivatal felhívása a fizetési szabadságok bevezetésének rendszere mellett. Genfből jelentik: A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal a tagállamokhoz átiratot intézett a fizetési szabadságok rendszerének elfogadása érdekében. Ezt a kérdést a június 4-ikén Genfben összeülő legközelebbi nemzetközi munkaügyi konferencia napirendjére is kitűzték. Jelenleg 14 államban van az alkalmazottaknak törvényes joguk fizetési szabadsághoz és pedig Braziliában, Chilében, Ausztriában, Spanyolországban, Luxemburgban, Olaszországban, Romániában, Lettországon, Mexikóban, Lengyelországban, Csehszlovákiában, Portugáliában, Finnországban és Peruban. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal rámutat arra, hogy a szükséges szociális reformnak átalános jellegűnek kell lennie és azt hangoztatja, hogy elérkezett az az időpont, amikor a nemzetközi munkásszervezeteknek is sorompóba kell lépniük annak érdekében, hogy az alkalmazottak minden országban részesedjenek a fizetési szabadságban.

ható-e fel további munkák folytatására. Idegen tőke igénybe vételénél 3 heti kamatmegtakarítás már föltétlenül kalkulálendő.

Egy komplett spricberendezéshez mintegy 10—12,000 lej befektetés szükséges. Ez a befektetés azonban a fent vázolt rentabilitás és gazdaságosság által már egy év alatt visszafizetődik. A viszonylagosan kis befektetés és a gyors amortizáció lehetővé teszi, hogy a kisiparos is biztosíthassa üzeme számára az ilyen spricberendezés előnyeit. Érdekes mozzanatként állapítható meg, hogy a kisipar hamarabb áttért a nitropoliturozásra, mint a nagyipar. Ugy látszik, a nagyipar kivárja, míg a vevők és a viszonyok kényszeríteni fogják a nitropoliturozásra való áttérésre.

Technikai és minőségi különbség.

A negyedik kérdés szintén az új eljárásnak kedvez. Az új eljárás szerint előállított politurok viz és hígított alkoholok (likörök) ellen nagyobb ellenállóképességgel bírnak. Mivel szappanos vízrel szemben érzéketlenek, takarításuk is előnyös. Az új eljárásnál a politur fénye is szebb és könnyebben megmarad, mint a sellakkpoliturnál. A fényt különben politurvizzel leendő átpoliturozással lehet ujítani.

A nitropoliturral készített butorok szállítás közben is nagyobb ellenállóképességgel bírnak és ellenállóbbak légköri befolyásokkal szemben is.

A nitropoliturozási eljárást minden munkás egy hét alatt megtanulhatja.

Végkövetkeztetésként megállapítható, hogy a nitrocellulózepolitureljárással készített butorok olcsóbbak, jobbak, szebbek, mint a sellakkpolitur-eljárással készített.

Kíváncsok volna, hogy a hazai fafeldolgozóipar a nyugati munkatechnikának ezt a vívmányát is mielőbb általánosan használatba vegye.

— A Budapesti Nemzetközi Vásár hírei. A vásár vezetősége a vidéki városokat minél intenzívebben igyekszik bekapcsolni a vásár idegenforgalmába. Ez akció keretében Szeged városa május 5-én „Szegedi Nap”-ot rendez, népies, vidám ünnepségekkel, „Gyöngyös Bokréta”-előadással, látványos halászversennyel, stb. A Kulturpalota népvándorláskorabeli (hun, avar, magyar stb.) gyűjteményeinek megtekintésén kívül orgonahangversenyt is rendeznek a híres szegedi dómba, a világ második legnagyobb orgonáján. A látogatókat vásári filléres vonat fogja a „Szegedi Nap”-ra levinni. A vásár alatti városi üzleti forgalom emelése érdekében a B. N. V. felterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez, hogy a vásár tartama alatt az üzleti záróra hosszabbíttassék meg legalább egy órával, hogy az üzletek a vásár látogatása utáni esti forgalom idején detailban is kiszolgálhassák a vásár látogatóit, akiknek zöme éppen engros üzleteinek lebonyolítása miatt nem fedezhette kicsinybeni szükségletét, mert a detailárusítás a vásár területén tilos.

JÓL KEZDŐDIK.

— Nagyságos asszonynak ma bizonyosan sok unalmas látogatója volt, hogy annyit ásit.
— Nem, ön az első.

— A jövedelmi pótdó emelése. A pénzügyminisztériumban felmerült az a gondolat, hogy ha a költségvetés kiegyensúlyozására tervbevevett jövedelem-szaporítások nem bizonyulnának elegendőnek, a globális adó helyére tavaly bevezetett általános jövedelmi pótdót emeljék. A pénzügyminiszter előterjesztése fölött a legközelebbi minisztertanács dönt.

HADI KESZULTSEGBEN.

— Kovácsné, adja kölcsön a porolót.
— Nem adhatom. Az uram még nem jött haza a kocsmából és minden percben várom.

MEGHATÁROZÁS.

— Mama, — kérdi a kis Elzike, — milyen az az elveszett nő?
— Elveszett nő, fiacskám, aki mindenütt látható.

Aradi Iparosok Temetkezési Segélyző Csoportja

Directiunea Grupelor de Ajutor de Inmormantare a Industriilor din Arad face cunosut membrilor cari sunt in restaurant cu cotizatiile lor, sa achite restanta in interesul lor propriu, fiindcă in conformitatea §-lui 14 si 15 din statute calitatea lor de membri respira automatic, adică dacă membrul decedează între timp, nu se poate acorda ajutorul. Cotizatiunile sunt scadente după următorii membri decedati:

In grupa „A” csoportban: 824. Soma Weisz Soma. 825. Ioan Grosz János, 826. Sot. lui Atanasiu Tyirity Atanasz né.

In grupa „B” csoportban: 831. Soma Weisz Soma, 832. Sot. lui Atanasiu Tyirity Atanasz né.

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Halálesetet Segélyző Csoportja.

Directiunea Grupelor de Ajutorare in caz de deces a Reuniunii Civile de Binefacere din Arad prin aceasta comunica cu asociatii, că cotizatiunile de deces sunt scadente până la numărul curent:

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Halálesetet Segélyző Csoportja igazgatósága ez uton közli a tagjaival, hogy a halálozási járulékok a következő sorszámokig esedékesek:

In grupa I. csoportban: Alexandru Ilés Sándor 753, Sotia lui Adalbert Lazár Béláné 754, Alex. Pauzár Sándor 755, Vád. lui Ioan Gföry Jánosné 756.

In grupa II. csoportban: Isidor Merkler Isidor 845.